

31996L0037

L 186/28

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

25.7.1996.

KOMISIJAS DIREKTĪVA 96/37/EK**(1996. gada 17. jūnijs),****ar ko tehnikas attīstībai pielāgo Padomes Direktīvu 74/408/EEK attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu iekšējo apdari (sēdekļiem un to stiprinājumiem)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 70/156/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu⁽¹⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 95/54/EK⁽²⁾, un jo īpaši tās 13. panta 2. punktu,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 74/408/EEK (1974. gada 22. jūlijs) par to dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu, kuri attiecas uz mehānisko transportlīdzekļu iekšējo apdari (sēdekļu un to stiprinājumu stiprību)⁽³⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 81/577/EEK⁽⁴⁾, un jo īpaši tās 5. pantu,

tā kā Direktīva 74/408/EEK ir viena no atsevišķajām direktīvām par EEK tipa apstiprināšanas procedūru, kas noteikta ar Direktīvu 70/156/EEK; tā kā līdz ar to noteikumi, kas Direktīvā 70/156/EEK noteikti attiecībā uz transportlīdzekļu sistēmām, detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām, attiecas uz šo Direktīvu;

tā kā īpaši Direktīvas 70/156/EEK 3. panta 4. punktā un 4. panta 3. punktā ir prasība, ka katrā atsevišķajā direktīvā jāiekļauj informācijas dokuments, kurā iekļauti minētās direktīvas I pielikuma attiecīgie punkti, un arī tās VI pielikumā noteiktais tipa apstiprinājuma sertifikāts, lai tipa apstiprinājumu var datorizēt;

tā kā turpmāk ir iespējams šo direktīvu pielāgot, ņemot vērā tehnikas attīstību, lai uzlabotu pasažieru aizsardzību mehāniskajos transportlīdzekļos attiecībā uz sēdekļu un pagalvju stiprinājumu stiprību, prasot atbilstību ANO Eiropas Ekonomikas komisijas Noteikumu 17.04 tehniskajām prasībām, un jo īpaši attiecībā uz pagalvju augstumu, kas paredzēts minēto noteikumu 05. sērijas grozījumos;

⁽¹⁾ OV L 42, 23.2.1970., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 266, 8.11.1995., 1. lpp.⁽³⁾ OV L 221, 12.8.1974., 1. lpp.⁽⁴⁾ OV L 209, 29.7.1981., 34. lpp.

tā kā var prasīt arī to, ka pagalvji jāpiestiprina to M_1 , N_1 un M_2 kategorijas transportlīdzekļu piekarināmiem priekšējiem sēdekļiem, kuru pilnā masa nepārsniedz 3500 kg, lai līdz minimumam samazinātu to kakla traumu risku, kas rodas aizmugures sadursmēs;

tā kā procedūra sēdekļa H punkta noteikšanai ir izklāstīta III pielikumā Padomes Direktīvai 77/649/EEK⁽⁵⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 90/630/EEK⁽⁶⁾, un tāpēc tā nav atkārtoti jāizklāsta šajā direktīvā; tā kā ir norāde uz Padomes Direktīvu 74/60/EEK⁽⁷⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 78/632/EEK⁽⁸⁾, un uz Padomes Direktīvu 78/932/EEK⁽⁹⁾;

tā kā turpmāk jāapsver īpašu stiprības prasību izstrāde M_2 kategorijas transportlīdzekļu sēdekļiem, pamatojoties uz pieredzi un nelaimes gadījumu izpēti; tā kā turpmāk jāapsver sēdekļu efektivitāte, ja uz sēdekļiem iedarbojas apvienotā slo-dze, ko rada piesprādzējis pasažieris un nepiesprādzējis pasažieris aiz viņa; tā kā nākamajos divos gados jāsāk pētniecības programma, kas vērsta uz tādas jaunas sēdekļu statiska testa procedūras izstrādi, kura nodrošina tāda līmeņa drošību, kas ir līdzvērtīga tai, kuru nodrošina esošais dinamisks tests;

tā kā turpmāk, pamatojoties uz miesas bojājumu shēmu pārskatu un arī iespējami ieviešot kakla traumu par efektivitātes kritēriju, izmantojot *Hybrid III* testa manekenu, jāapsver, kā vēl var uzlabot aizsardzību ar pagalvjiem;

tā kā tas, kad stāties spēkā kāds grozījums Padomes Direktīvā 77/541/EEK⁽¹⁰⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 90/628/EEK⁽¹¹⁾, ar ko nosaka prasību, ka M_2 un M_3 kategorijas transportlīdzekļos jābūt drošības jostām, ir atkarīgs no tā, kad tehnikas attīstībai pielāgos Padomes Direktīvu 76/115/EEK⁽¹²⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 90/629/EEK⁽¹³⁾ par drošības jostu stiprinājumiem un šo direktīvu par sēdekļu stiprību;

⁽⁵⁾ OV L 267, 19.10.1977., 1. lpp.⁽⁶⁾ OV L 341, 6.12.1990., 20. lpp.⁽⁷⁾ OV L 38, 11.2.1974., 2. lpp.⁽⁸⁾ OV L 206, 29.7.1978., 26. lpp.⁽⁹⁾ OV L 325, 20.11.1978., 1. lpp.⁽¹⁰⁾ OV L 220, 29.8.1977., 95. lpp.⁽¹¹⁾ OV L 341, 6.12.1990., 1. lpp.⁽¹²⁾ OV L 24, 30.1.1976., 6. lpp.⁽¹³⁾ OV L 341, 6.12.1990., 14. lpp.

tā kā šīs direktīvas noteikumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi ar Direktīvu 70/156/EEK izveidotā Komiteja pielāgošanai tehnikas attīstībai,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. Direktīvas 74/408/EEK nosaukumu groza šādi: "Padomes Direktīva 74/408/EEK, kas attiecas uz mehānisko transportlīdzekļu sēdekļiem, to stiprinājumiem un pagalvjiem".

2. Direktīvas 74/408/EEK pantus groza šādi:

1) direktīvas 1. panta beigās groza šādi: "... izņemot transportlīdzekļus, kas brauc pa sliedēm, un lauksaimniecības un mežsaimniecības traktorus un pārvietojamos mehānismus.";

2) direktīvas 2. pantu groza šādi: "... atsaucoties uz sēdekļu vai to stiprinājumu stiprību, vai piešķirt sēdekļa EEK tipa apstiprinājumu vai valsts tipa apstiprinājumu, atsaucoties uz tā stiprību un pasažiera aizsargātību, ja šie raksturlielumi atbilst prasībām, kas attiecīgi noteiktas II un III pielikumā, ja transportlīdzeklis pieder pie M kategorijas un ir aprīkots ar drošības jostām, un prasībām, kuras noteiktas IV pielikumā, ja transportlīdzeklis pieder pie M₂ vai M₃ kategorijas un nav aprīkots ar drošības jostām vai pie N kategorijas. Transportlīdzekļu kategorijas ir noteiktas Direktīvas 70/156/EEK II pielikuma A iedaļā.";

3) direktīvas 3. pantu groza šādi: "... atsaucoties uz sēdekļu vai to stiprinājumu stiprību, vai aizliegt kādu sēdekli pārdot, nodot ekspluatācijā vai lietot, atsaucoties uz tā stiprību un pasažiera aizsargātību, ja šie raksturlielumi atbilst attiecīgo pielikumu prasībām atkarībā no transportlīdzekļa kategorijas, kā noteikts 2. pantā.";

4) direktīvas 4. pantā "I pielikuma 2.2.punktā" attiecīgi aizstāj ar "attiecīgi II pielikuma 2.2. punktā, III pielikuma 2.3. punktā vai III pielikuma 2.4. punktā";

5) direktīvas 5. pantā "I līdz IV pielikuma" aizstāj ar "pielikumu".

3. Direktīvas 74/408/EEK pielikumus groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

1. No 1997. gada 1. janvāra neviena dalībvalsts, atsaucoties uz sēdekļiem, stiprinājumiem un pagalvjiem, nedrīkst:

— atteikties piešķirt kāda mehāniskā transportlīdzekļa vai kāda sēdekļa EK tipa apstiprinājumu vai valsts tipa apstiprinājumu, vai

— aizliegt reģistrēt, pārdot vai nodot ekspluatācijā transportlīdzekļus vai pārdot vai nodot ekspluatācijā sēdekļus,

ja minētie sēdekļi, to stiprinājumi un pagalvji atbilst ar šo direktīvu grozītās Direktīvas 74/408/EEK prasībām.

2. No 1999. gada 1. oktobra M₂ kategorijas transportlīdzekļiem, kuru maksimālā masa nepārsniedz 3 500 kg, un no 1997. gada 1. oktobra nevienam citam transportlīdzeklim dalībvalstis:

— vairs nepiešķir EK tipa apstiprinājumu un

— var atteikties piešķirt valsts tipa apstiprinājumu,

ja transportlīdzekļa tips, ciktāl tas attiecas uz sēdekļiem, to stiprinājumiem un pagalvjiem, un sēdekļa tips neatbilst ar šo direktīvu grozītās Direktīvas 74/408/EEK prasībām.

3. No 2001. gada 1. oktobra attiecībā uz M₂ kategorijas transportlīdzekļiem, kuru maksimālā masa nepārsniedz 3 500 kg, un no 1999. gada 1. oktobra attiecībā uz visiem pārējiem M un N₁ kategorijas transportlīdzekļiem dalībvalstis:

— uzskata, ka atbilstības sertifikāti, kas pievienoti jauniem transportlīdzekļiem saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK noteikumiem, vairs nav derīgi šīs direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē,

— var atteikt jaunu transportlīdzekļu reģistrāciju, pārdošanu un nodošanu ekspluatācijā, ja tiem nav pievienots atbilstības sertifikāts saskaņā ar Direktīvu 70/156/EEK, un

— var atteikt jaunu sēdekļu pārdošanu un nodošanu ekspluatācijā,

atsaucoties uz to, ka sēdekļi, stiprinājumi un pagalvji neatbilst ar šo direktīvu grozītās Direktīvas 74/408/EEK prasībām.

4. No 1999. gada 1. oktobra ar šo direktīvu grozītās Direktīvas 74/408/EEK prasības, kas attiecas uz sēdekļiem kā transportlīdzekļa detaļām, ir piemērojamas Direktīvas 70/156/EEK 7. panta 2. punkta nozīmē.

3. pants

Divos gadus pēc dienas, kas minēta 4. pantā, Komisija pārskatīs šādus faktorus:

— sēdekļu statiska testa līdzvērtību III pielikuma nozīmē,

- prasības, kas attiecas uz pagalvjiem II pielikuma nozīmē,
- īpašas prasības, kas attiecas uz M₂ kategorijas sēdekļu stiprību,
- prasības, kas attiecas uz sēdekļa stiprību, ja uz sēdekli iedarbojas apvienota slodze,
- sāniski novietotu sēdekļu drošības jostu lietojamību.

Pamatojoties uz šīs pārskatīšanas rezultātiem, turpmāk direktīvas grozīšanu var ierosināt saskaņā ar procedūru, kas noteikta Direktīvas 70/156/EEK 13. pantā.

4. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 1996. gada 31. decembrim, un par to dalībvalstīs tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

5. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc publicēšanas Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī.

6. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1996. gada 17. jūnijā

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Martin BANGEMANN

PIELIKUMS

Starp direktīvas pantiem un I pielikumu iestarpina šo pielikumu sarakstu.

"PIELIKUMU SARAKSTS

- I PIELIKUMS: EEK tipa apstiprināšanas administratīvie noteikumi
1. *papildinājums*: informācijas dokuments (transportlīdzeklim)
 2. *papildinājums*: EEK tipa apstiprinājuma sertifikāts (transportlīdzeklim)
 3. *papildinājums*: informācijas dokuments (detaļai)
 4. *papildinājums*: EEK tipa apstiprinājuma sertifikāts (detaļai)
 5. *papildinājums*: EEK tipa apstiprinājuma zīmes paraugs
- II PIELIKUMS: Piemērošanas joma, definīcijas un prasības M_1 kategorijas transportlīdzekļiem
1. *papildinājums*: testi un lietošanas pamācība
 2. *papildinājums*: enerģijas izkliedes testa procedūra
 3. *papildinājums*: sēdekļu stiprinājumu testa metode
- III PIELIKUMS: Piemērošanas joma, definīcijas un prasības dažiem M_2 un M_3 kategorijas transportlīdzekļiem
1. *papildinājums*: sēdekļu un/vai stiprinājumu testa procedūras
 2. *papildinājums*: testa procedūra stiprinājumiem transportlīdzeklī
 3. *papildinājums*: izdarāmie mērījumi
 4. *papildinājums*: pieņemamības kritēriju noteikšana
 5. *papildinājums*: statistiska testa prasības
 6. *papildinājums*: enerģijas absorbcijas prasības
- IV PIELIKUMS: Vispārīgas specifikācijas transportlīdzekļiem, uz kuriem neattiecas II un III pielikums"

Iestarpina šādu jaunu I pielikumu:

"I PIELIKUMS

EEK TIPA APSTIPRINĀŠANAS ADMINISTRATĪVIE NOTEIKUMI

1. **EEK transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma pieteikums**
 - 1.1. Pieteikumu M vai N kategorijas transportlīdzekļa EEK tipa apstiprinājumam, kas attiecas uz sēdekļiem, to stiprinājumiem un to pagalvjiem, vai M₂ vai M₃ kategorijas transportlīdzekļa tipa apstiprinājumam, kurš attiecas uz stiprinājumiem, ievērojot Direktīvas 70/156/EEK 3. panta 4. punktu, iesniedz transportlīdzekļa ražotājs.
 - 1.2. Informācijas dokumenta paraugs ir šā pielikuma 1. papildinājumā.
 - 1.3. Tehniskajam dienestam, kas atbild par tipa apstiprināšanas testiem, jāiesniedz:
 - 1.3.1. Raksturīgs apstiprināmā tipa transportlīdzeklis un, ja vajadzīgs, transportlīdzekļa attiecīgā konstrukcijas daļa;
 - 1.3.2. Ja uz transportlīdzekli attiecas II vai III pielikums, tad tādu sēdekļu papildu komplekts, ar kādiem aprīkots transportlīdzeklis, kopā ar to stiprinājumiem;
 - 1.3.3. Transportlīdzekļiem, kas pieder pie M₁ kategorijas, M₂ kategorijas (kuru maksimālā masa nepārsniedz 3 500 kg) un N₁ kategorijas, un kas aprīkoti ar sēdekļiem vai ko var aprīkot ar pagalvjiem, papildus 1.3.1. un 1.3.2. punkta prasībām:
 - 1.3.3.1. Tādu sēdekļu papildu komplekts, kas aprīkoti ar tā tipa pagalvjiem, ar kuriem aprīkots transportlīdzeklis, kopā ar to stiprinājumiem, ja pagalvji ir noņemami;
 - 1.3.3.2. Tāda tipa sēdekļu papildu komplekts, ar kādiem aprīkots transportlīdzeklis, kopā ar to stiprinājumiem, atbilstīgo pagalvju papildu komplekts un tā transportlīdzekļa konstrukcijas daļa, pie kuras stiprina pagalvi, vai visa konstrukcija.
2. **EEK detaļas tipa apstiprinājuma pieteikums attiecībā uz sēdekli**
 - 2.1. Pieteikumu EK detaļas tipa apstiprinājumam attiecībā uz sēdekli, ievērojot Direktīvas 70/156/EEK 3. panta 4. punktu, iesniedz sēdekļa ražotājs.
 - 2.2. Informācijas dokumenta paraugs ir šā pielikuma 2. papildinājumā.
 - 2.3. Tehniskajam dienestam, kas atbild par tipa apstiprināšanas testiem, jāiesniedz:
 - 2.3.1. Trīs apstiprināmā tipa sēdekļu paraugi. Visiem sēdekļiem jābūt skaidri un neizdzēšami marķētiem ar ražotāja tirdzniecības nosaukumu vai preču zīmi un tipa apzīmējumu.
3. **EEK tipa apstiprinājuma piešķiršana**
 - 3.1. Ja attiecīgās prasības ir izpildītas, tad, ievērojot Direktīvas 70/156/EEK 4. panta 3. punktu un, ja vajadzīgs, 4. panta 4. punktu, piešķir EEK tipa apstiprinājumu.
 - 3.2. EEK tipa apstiprinājuma sertifikāta paraugs:
 - 3.2.1. pieteikumiem, kas minēti 1. punktā, ir 2. papildinājumā;
 - 3.2.2. pieteikumiem, kas minēti 2. punktā, ir 4. papildinājumā.
 - 3.3. Apstiprinājuma numuru saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK VII pielikumu piešķir katram apstiprinātajam transportlīdzekļa tipam vai katram apstiprinātajam sēdekļa tipam. Tā pati dalībvalsts nepiešķir to pašu numuru citam transportlīdzekļa tipam vai citam sēdekļa tipam.
4. **Tipa pārveidojumi un apstiprinājumu grozījumi**
 - 4.1. Ja pārveido tipu, kas apstiprināts, ievērojot šo direktīvu, tad piemēro Direktīvas 70/156/EEK 5. panta noteikumus.
5. **Ražojumu atbilstība**
 - 5.1. Lai nodrošinātu ražojumu atbilstību, parasti veic pasākumus saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK 10. panta noteikumiem.

6. Marķējumi

- 6.1. Uz katra sēdekļa, kas atbilst tipam, kurš saskaņā ar šo direktīvu apstiprināts par detaļu, ir EEK tipa apstiprinājuma zīme.
- 6.2. Šī zīme sastāv no:
 - 6.2.1. taisnstūra, kurā ir burts "e" un aiz tā tās dalībvalsts atšķirības zīme, kas piešķirusi detaļas tipa apstiprinājumu:
 1. Vācijai
 2. Francijai
 3. Itālijai
 4. Nīderlandei
 5. Zviedrijai
 6. Beļģijai
 9. Spānijai
 11. Apvienotajai Karalistei
 12. Austrijai
 13. Luksemburgai
 17. Somijai
 18. Dānijai
 21. Portugālei
 23. GrieķijaiIRL Īrijai
 - 6.2.2. Taisnstūra tuvumā ir "pamata apstiprinājuma numurs", kas ir tipa apstiprinājuma numura 4. iedaļā un kas ir minēts Direktīvas 70/156/EEK VII pielikumā, un tā priekšā ir divi cipari, ar kuriem norāda kārtas numuru, kas piešķirts jaunākajam būtiskajam Direktīvas 74/408/EEK tehniskajam grozījumam EEK tipa apstiprinājuma piešķiršanas dienā. Šajā direktīvā kārtas numurs ir 00.
 - 6.2.3. Papildu simbols "D", kas atrodas virs taisnstūra, norāda, ka sēdekļa apstiprināšanas nolūkā ir izdarīts(-i) dinamisks(-ie) tests(-i) saskaņā ar III pielikuma 1. papildinājumu.
- 6.3. Uz sēdekļa vai sēdekļiem jābūt neizdzēšamai un skaidri salasāmai EEK tipa apstiprinājuma zīmei.
- 6.4. EEK tipa apstiprinājuma zīmes paraugs ir 5. papildinājumā.

1. papildinājums

Informācijas dokuments Nr....,
ievērojot Direktīvas 70/156/EEK I pielikumu ⁽¹⁾, kas attiecas uz transportlīdzekļa EEK tipa apstiprinājumu saistībā ar uz tā sēdekļiem, stiprinājumiem un pagalvjiem, Direktīvu 74/408/EEK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 96/37/EK

Ja vajadzīga šē turpmāk norādītā informācija, tad tā jāiesniedz trijos eksemplāros, iekļaujot satura rādītāju. Visiem rasējumiem jābūt attiecīgā mērogā un pietiekami sīki izstrādātiem A4 formātā vai salocītiem līdz A4 formātam. Ja ir fotogrāfijas, tad tām jābūt pietiekami detalizētām.

Ja sistēmām, detaļām vai atsevišķām tehniskām vienībām ir elektroniskas vadības ierīces, tad jāsniedz informācija, kas attiecas uz to darbību.

0. **Vispārīgi norādījumi**

- 0.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums):
- 0.2. Tips un vispārīgs komercapzīmējums:
- 0.3. Tipa identifikācijas līdzekļi. Ja marķējums ir uz transportlīdzekļa ^(*):
- 0.3.1. Šā marķējuma novietojums:
- 0.4. Transportlīdzekļa kategorija ^(*):
- 0.5. Ražotāja nosaukums un adrese:
- 0.8. Montāžas rūpnīcas adrese:

1. **Transportlīdzekļa uzbūves vispārīgie raksturlielumi:**

- 1.1. Raksturīga transportlīdzekļa parauga fotogrāfijas un/vai rasējumi:

9. **Virsbūve:**

- 9.1. Virsbūves tips:
- 9.2. Materiāli un izgatavošanas paņēmieni
- 9.10. Iekšējā apdare:
- 9.10.3. Sēdekļi:
- 9.10.3.1. Skaits:
- 9.10.3.2. Novietojums un konfigurācija:
- 9.10.3.3. Masa:
- 9.10.3.4. Raksturlielumi: attiecībā uz sēdekļiem, kam nav detaļas tipa apstiprinājuma, šāds apraksts un rasējumi:
- 9.10.3.4.1. Sēdekļi un to stiprinājumi:
- 9.10.3.4.2. Regulēšanas sistēma:
- 9.10.3.4.3. Pārvietošanas un bloķēšanas sistēma:
- 9.10.3.4.4. Drošības jostu stiprinājumi (ja iebūvēti sēdekļa konstrukcijā):
- 9.10.3.4.5. Transportlīdzekļa daļas, ko izmanto stiprināšanai:

⁽¹⁾ Šajā informācijas dokumentā punktu numuri un zemsvītras piezīmes atbilst numerācijai Direktīvas 70/156/EEK I pielikumā. Punkti, kas neattiecas uz šo direktīvu, ir izlaisti.

- 9.10.3.5. R punkta koordinātes vai rasējums (x):
- 9.10.3.5.1. Vadītāja sēdeklim:
- 9.10.3.5.2. Visiem pārējiem sēdekļiem:
- 9.10.3.6. Ķermeņa nominālais leņķis:
- 9.10.3.6.1. Vadītāja sēdeklim:
- 9.10.3.6.2. Visiem pārējiem sēdekļiem:
- 9.10.3.7. Sēdekļu regulējuma diapazons:
- 9.10.3.7.1. Vadītāja sēdeklim:
- 9.10.3.7.2. Visiem pārējiem sēdekļiem:
- 9.10.4. Pagalvji:
- 9.10.4.1. Pagalvju tips: iebūvētie/noņemamie/atsevišķie (!)
- 9.10.4.2. Tipa apstiprinājuma numurs, ja ir pieejams:
- 9.10.4.3. Pagalvjiem, kas vēl nav apstiprināti:
- 9.10.4.3.1. Sīki izstrādāts pagalvja apraksts, kurā īpaši norādīts polsterējuma materiāla vai materiālu raksturs un pēc vajadzības novietojums un savienojumu un stiprinājumu specifikācija apstiprināmā tipa vai apstiprināmo tipu sēdekļiem:
- 9.10.4.3.2. Atsevišķajam pagalvim:
- 9.10.4.3.2.1. Sīki izstrādāts tās konstrukcijas zonas apraksts, kurai paredzēts piestiprināt pagalvi:
- 9.10.4.3.2.2. Konstrukcijas raksturīgo daļu un pagalvja rasējumi mērogā:

Datums, lieta

Ja pieteikumi attiecas uz sēdekļiem, to stiprinājumiem un pēc vajadzības to pagalvjiem, tad jānorāda visi iepriekšminētie punkti, izņemot 9.10.3.4.5. punktu.

Ja pieteikumi attiecas uz M_2 vai M_3 kategorijas transportlīdzekļu sēdekļu stiprinājumiem, tad jānorāda 0. līdz 0.8., 1., 1.1., 9. līdz 9.2., 9.10.3.4. un 9.10.3.4.5. punkts.

2. papildinājums

PARAUGS

(maksimālais formāts: A4 (210 × 297 mm))

EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTS

Administratīvās iestādes zīmogs

Paziņojums, kas attiecas uz:

- tipa apstiprinājumu ⁽¹⁾
- tipa apstiprinājuma attiecinājumu uz citu tipu ⁽¹⁾
- tipa apstiprinājuma atteikumu ⁽¹⁾
- tipa apstiprinājuma anulēšanu ⁽¹⁾

transportlīdzekļa/detaļas/atsevišķas tehniskas vienības tipam ⁽¹⁾, ievērojot Direktīvu 74/408/EEK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 96/37/EK

Tipa apstiprinājuma numurs:

Attiecinājuma pamatojums:

I iedaļa

- 0.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums):
- 0.2. Tips un vispārīgs komercapzīmējums:
- 0.3. Tipa identifikācijas līdzekļi, ja marķējums ir uz transportlīdzekļa/detaļas/atsevišķas tehniskās vienības ⁽¹⁾ ⁽²⁾
- 0.3.1. Šā marķējuma atrašanās vieta:
- 0.4. Transportlīdzekļa kategorija ⁽³⁾
- 0.5. Ražotāja nosaukums un adrese:
- 0.7. Attiecībā uz detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām - EEK tipa apstiprinājuma zīmes stiprinājuma vieta un veids:
- 0.8. Montāžas rūpnīcas adrese:

II iedaļa

1. Papildu informācija (pēc vajadzības) (skatīt papildpielikumu).
2. Tehniskais dienests, kas atbild par testiem:
3. Testa ziņojuma datums:
4. Testa ziņojuma numurs:
5. Piezīmes (ja ir) (skatīt papildpielikumu).
6. Vieta:
7. Datums:
8. Paraksts:
9. Apstiprinātājam iestādei iesniegtās informācijas paketei, ko var saņemt pēc pieprasījuma, ir pievienots rādītājs.

⁽¹⁾ Svītrot, ja nav piemērojams.

⁽²⁾ Ja tipa identifikācijas līdzeklī ir zīmes, kas neattiecas uz tā transportlīdzekļa, detaļas vai atsevišķas tehniskās vienības tipa aprakstu, uz kuru attiecas šis tipa apstiprinājuma sertifikāts, tad šādas zīmes dokumentācijā aizstāj ar simbolu “?” (piemēram, ABC??123??).

⁽³⁾ Saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK II pielikuma A iedaļu.

Papildpielikums EEK tipa apstiprinājuma sertifikātam Nr.:...

kas attiecas uz transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu, ņemot vērā Direktīvu 74/408/EEK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 96/37/EK

1. Papildu informācija:
 - 1.1. To sēdekļu marka un tips, kuriem ir EEK detaļas tipa apstiprinājums (ja ir):
 - 1.2. Par katru sēdekļu rindu: atsevišķie sēdekļi/soli, nekustīgi nostiprinātie/regulējamie sēdekļi. sēdekļi ar nekustīgi nostiprinātu/regulējamu atzveltni, atlaižamu/paceļamu atzveltni (!):
 - 1.3. Sēdekļu novietojums un konfigurācija (sēdekļiem ar EEK tipa apstiprinājumu un citiem sēdekļiem):
 - 1.4. Sēdekļi ar iebūvētu drošības jostas stiprinājumu (ja ir):
 - 1.5. Par katru sēdekli: pagalvju tips, ja ir iebūvētie/noņemamie/atsevišķie (!).
 - 1.6. Transportlīdzekļa tipa īss apraksts, kas attiecas uz tā sēdekļu stiprinājumiem un mazāko attālumu starp stiprinājumiem (ja piešķirami apstiprinājumi attiecas uz M_2 vai M_3 kategorijas transportlīdzekļu sēdekļu stiprinājumiem):
5. Piezīmes:

(!) Svītrot, ja nav piemērojams.

3. papildinājums

Informācijas dokuments Nr....,
kas attiecas uz sēdekļu EEK detaļas tipa apstiprinājumu, ievērojot

Direktīvu 74/408/EEK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 96/37/EK

Ja piemērojama še turpmāk norādītā informācija, tad tā jāiesniedz trijos eksemplāros, iekļaujot satura rādītāju. Visiem rasējumiem jābūt attiecīgā mērogā un pietiekami sīki izstrādātiem A4 formātā vai salocītiem līdz A4 formātam. Ja ir fotogrāfijas, tad tām jābūt pietiekami detalizētām.

Ja sistēmām, detaļām vai atsevišķām tehniskām vienībām ir elektroniskas vadības ierīces, tad jāsniedz informācija, kas attiecas uz to darbību.

0. **VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA**

- 0.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums):
- 0.2. Tips un vispārīgs komercapzīmējums:
- 0.5. Ražotāja nosaukums un adrese:
- 0.7. Attiecībā uz detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām - EEK tipa apstiprinājuma zīmes stiprinājuma vieta un veids:
- 0.8. Montāžas rūpnīcas adrese:

1. **Ierīces apraksts:**

- 1.1. Raksturlielumi: apraksts un rasējumi:
 - 1.1.1. Sēdekļi un tā stiprinājumu savienotājelementi:
 - 1.1.2. Regulēšanas sistēma:
 - 1.1.3. Pārvietošanas un bloķēšanas sistēma:
 - 1.1.4. Drošības jostu stiprinājumi (ja iebūvēti sēdekļa konstrukcijā):
 - 1.1.5. Mazākais attālums starp stiprinājuma punktiem:
 - 1.1.6. Pagalvji (ja ir):
- 1.2. R punkta koordinātes vai rasējums (x):
- 1.3. Sēdekļu regulējuma diapazons:

Datums, lieta

4. papildinājums

PARAUGS

(maksimālais formāts: A4 (210 × 297 mm))

EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTS

**Administratīvā
iestādes zīmogs**

Paziņojums, kas attiecas uz:

- tipa apstiprinājumu ⁽¹⁾,
- tipa apstiprinājuma attiecinājumu uz citu tipu ⁽¹⁾,
- tipa apstiprinājuma atteikumu ⁽¹⁾,
- tipa apstiprinājuma anulēšanu ⁽¹⁾

transportlīdzekļa/detaļas/atsevišķas tehniskas vienības tipam ⁽¹⁾, ievērojot Direktīvu 74/408/EEK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 96/37/EK.

Tipa apstiprinājuma numurs:

Attiecināšanas pamatojums:

I iedaļa

- 0.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums):
- 0.2. Tips un vispārīgs komercapzīmējums:
- 0.3. Tipa identifikācijas līdzekļi, ja marķējums ir uz transportlīdzekļa/detaļas/atsevišķas tehniskas vienības ⁽¹⁾ ⁽²⁾:
 - 0.3.1. Šā marķējuma atrašanās vieta:
- 0.4. Transportlīdzekļa kategorija ⁽³⁾:
- 0.5. Ražotāja nosaukums un adrese:
- 0.7. Attiecībā uz detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām - EEK tipa apstiprinājuma zīmes stiprinājuma vieta un veids:
- 0.8. Montāžas rūpnīcas adrese:

II iedaļa

1. Papildu informācija (pēc vajadzības) (skatīt papildpielikumu).
2. Tehniskais dienests, kas atbild par testiem:
3. Testa ziņojuma datums:
4. Testa ziņojuma numurs:
5. Piezīmes (ja ir) (skatīt papildpielikumu).
6. Vieta:
7. Datums:
8. Paraksts:
9. Apstiprinātājam iestādei iesniegtās informācijas paketei, ko var saņemt pēc pieprasījuma, ir pievienots rādītājs.

⁽¹⁾ Svītrot, ja nav piemērojams.

⁽²⁾ Ja tipa identifikācijas līdzeklī ir zīmes, kas neattiecas uz tā transportlīdzekļa, detaļas vai atsevišķas tehniskās vienības tipa aprakstu, uz kuru attiecas šis tipa apstiprinājuma sertifikāts, tad šādas zīmes dokumentācijā aizstāj ar simbolu “?” (piemēram, ABC??123??).

⁽³⁾ Saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK II pielikuma A iedaļu.

Papildpielikums EEK tipa apstiprinājuma sertifikātam Nr.:...

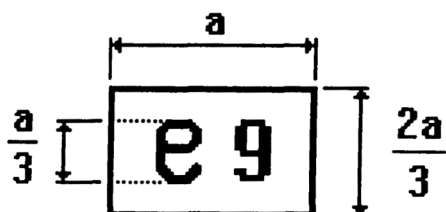
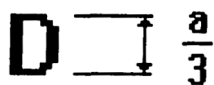
kas attiecas uz EK detaļas tipa apstiprināšanu attiecībā uz sēdekļa tipu, ņemot vērā Direktīvu 74/408/EEK, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 96/37/EK

1. Papildu informācija:
 - 1.1. Sēdekļa tipa, stiprinājuma savienotājelementu un regulēšanas, pārvietošanas un bloķēšanas sistēmas īss apraksts, iekļaujot mazāko attālumu starp stiprinājuma punktiem:
 - 1.3. Sēdekļu novietojums un konfigurācija:
 - 1.4. Sēdekļi ar iebūvētu drošības jostas stiprinājumu (ja ir):
 - 1.5. Pagalvja tips, ja ir: iebūvētais/noņemamais/atsevišķais ⁽¹⁾.
5. Piezīmes:
 - 5.1. Atzveltnes aizmugurējās daļas enerģijas absorbcijas tests: ir/nav ⁽¹⁾:
 - 5.1.2. Rasējumi, kuros redzama atzveltnes pakaļējās daļas zona, kas verificēta attiecībā uz enerģijas izkliedi:
 - 5.2. Sēdekļis apstiprināts saskaņā ar III pielikuma 3.2.1. punktu (dinamisks tests): jā/nē ⁽¹⁾
 - 5.2.1. 1. tests: jā/nē ⁽¹⁾;
 - 5.2.2. 2. tests: jā/nē ⁽¹⁾;
 - 5.2.3. To jostu un stiprinājumu apraksts, kas izmantoti 2. testā:
 - 5.2.4. Tā papildu sēdekļa tips, ko izmanto 2. testā (ja nav apstiprinātais sēdekļa tips):
 - 5.3. Sēdekļis apstiprināts saskaņā ar III pielikuma 3.2.2. punktu (statisks tests): jā/nē ⁽¹⁾:
 - 5.3.1. Tests saskaņā ar 5. papildinājumu: jā/nē ⁽¹⁾;
 - 5.3.2. Tests saskaņā ar 6. papildinājumu: jā/nē ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Svītrot, ja nav piemērojams.

5. papildinājums

EEK tipa apstiprinājuma zīmes paraugs

 $a \gg 8 \text{ mm}$

Sēdeklis, uz kura ir šie iepriekš redzamā EEK tipa apstiprinājuma zīme, ir ierīce, kas apstiprināta Spānijā (e 9) ar pamata apstiprinājuma numuru 0148, pamatojoties uz šo direktīvu (00). Izmantotie cipari ir tikai paraugam.”

Iestarpina šādu jaunu II pielikumu:

“II PIELIKUMS

PIEMĒROŠANAS JOMA, DEFINĪCIJAS UN PRASĪBAS M₁ KATEGORIJAS TRANSPORTLĪDZEKĻIEM

1. Piemērošanas joma

- 1.0. Šā pielikuma prasības attiecas tikai uz M₁ kategorijas transportlīdzekļiem.
- 1.1. Šā pielikuma prasības neattiecas uz saliekamiem, sāniski novietotiem vai atmuguriski novietotiem sēdekļiem vai uz pagalvi, kas piestiprināts tādiem sēdekļiem.
- 1.2. Uzskata, ka pagalvji, kas apstiprināti saskaņā ar Direktīvas 78/392/EEK prasībām, atbilst piemērojamām prasībām, kuras ir šajā direktīvā.
- 1.3. Uzskata, ka sēdekļu aizmugurējās daļas, kas ir 1. zonā, vai pagalvju aizmugurējās daļas, kuras atbilst Direktīvas 74/60/EEK (kas attiecas uz iekšējo apdari) I pielikuma 5.7. punkta prasībām, atbilst attiecīgajām šīs direktīvas prasībām.

2. Definīcijas

Šajā pielikumā:

- 2.1. “transportlīdzekļa apstiprinājums” ir transportlīdzekļa tipa apstiprinājums, kas attiecas uz sēdekļu un to stiprinājumu stiprību, atzveltņu aizmugurējo daļu konstrukciju un pagalvju raksturlielumiem;
- 2.2. “transportlīdzekļa tips” ir mehāniskie transportlīdzekļi, kas būtiski neatšķiras pēc:
 - 2.2.1. sēdekļu konstrukcijas, formas, izmēriem, materiāliem un masas, lai gan sēdekļi var atšķirties pēc pārseguma un krāsas; masas atšķirības, kas nepārsniedz 5 % apstiprinātā tipa sēdekļa masas, neuzskata par nozīmīgām;
 - 2.2.2. sēdekļu atzveltņu un sēdekļu un to daļu regulēšanas, pārvietošanas un bloķēšanas sistēmas tipa un izmēriem;
 - 2.2.3. sēdekļu stiprinājumu tipa un izmēriem;
 - 2.2.4. pagalvju izmēriem, rāmja, materiāliem un polsterējuma, lai gan tie var atšķirties pēc krāsas un pārseguma;
 - 2.2.5. pagalvja stiprinājumu tipa un izmēriem un tās transportlīdzekļa daļas raksturlielumiem, pie kuras pagalvi stiprina, ja tas ir atsevišķais pagalvis;
- 2.3. “sēdekļis” ir konstrukcija, kas var būt vai nebūt transportlīdzekļa uzbūves neatņemama sastāvdaļa ar apdari un kas paredzēta sēdēšanai vienam pieaugušam cilvēkam. Šis termins attiecas gan uz atsevišķiem sēdekļiem, gan uz sola daļu, kas paredzēta sēdēšanai vienai personai;
- 2.4. “sols” ir apdarināta konstrukcija, kas paredzēta sēdēšanai vairāk nekā vienam pieaugušam cilvēkam;
- 2.5. “stiprinājums” ir sistēma ar ko sēdekļa bloku piestiprina transportlīdzekļa konstrukcijai, ieskaitot skartās transportlīdzekļa konstrukcijas daļas;
- 2.6. “regulēšanas sistēma” ir ierīce, ar ko sēdekļi vai tā daļas var noregulēt tādā stāvoklī, kāds atbilst sēdošā pasažiera morfoloģijai. Šī ierīce īpaši var ļaut sēdekli regulēt:
 - 2.6.1. gareniski;
 - 2.6.2. pa vertikāli;
 - 2.6.3. leņķiski;
- 2.7. “pārvietošanas sistēma” ir ierīce, ar ko sēdekļi vai vienu tā daļu var pārvietot vai pagriezt, nebloķējot starpstāvoklī, lai atvieglotu pieeju telpai, kura ir aiz attiecīgā sēdekļa;
- 2.8. “bloķēšanas sistēma” ir ierīce, ar ko nodrošina sēdekļa un tā daļu noturēšanu lietošanas stāvoklī;
- 2.9. “saliekamais sēdekļis” ir papildu sēdekļis, kas paredzēts gadījuma lietošanai un parasti ir salikts;
- 2.10. “šķērsplakne” ir vertikāla plakne, kas ir perpendikulāra transportlīdzekļa gareniskajai vidusplaknei;
 - 2.1. “gareniska plakne” ir plakne, kas ir paralēla transportlīdzekļa gareniskajai vidusplaknei;
 - 2.12. “pagalvis” ir ierīce, kuras funkcija ir ierobežot pieauguša pasažiera galvas pārvietošanos atpakaļ attiecībā pret viņa ķermeni, lai nelaiemes gadījumā samazinātu šā pasažiera kakla skriemeļu traumu risku;

- 2.12.1. "iebūvētais pagalvis" ir pagalvis, ko veido atzveltnes augšējā daļa. Šai definīcijai atbilst pagalvji, kas atbilst definīcijai 2.12.2. un 2.12.3. punktā šē turpmāk, bet ko no sēdekļa vai no transportlīdzekļa konstrukcijas var noņemt tikai ar instrumentiem vai, daļēji vai pilnīgi noņemot sēdekļa pārsegu;
- 2.12.2. "noņemamais pagalvis" ir pagalvis, kas ir komplektējoša daļa, kura ir atdalāma no sēdekļa un paredzēta ielikšanai un atstāšanai atzveltnes konstrukcijā;
- 2.12.3. "atsevišķais pagalvis" ir pagalvis, kas ir komplektējoša daļa, kura ir atsevišķi no sēdekļa un paredzēta ielikšanai un/vai atstāšanai transportlīdzekļa konstrukcijā;
- 2.13. "R punkts" ir sēdekļa atskaites punkts, kas definēts Direktīvas 77/649/EEK III pielikumā;
- 2.14. "atskaites līnija" ir līnija uz manekena 1. attēlā.

3. Prasības

- 3.1. Pagalvis jāuzstāda uz visiem piekarināmiem priekšējiem sēdekļiem visos M₁ kategorijas transportlīdzekļos. (Pēc šā pielikuma var apstiprināt arī sēdekļus, kas aprīkoti ar pagalvjiem, kuri paredzēti citu sēdekļu aprīkošanai un citu kategoriju transportlīdzekļiem).
- 3.2. Vispārīgas prasības, kas attiecas uz visiem sēdekļiem.
- 3.2.1. Visām regulēšanas un pārvietošanas sistēmām jābūt ar iebūvētu bloķēšanas sistēmu, kas darbojas automātiski. Roku balstiem vai citām ērtībierīcēm bloķēšanas sistēma nav vajadzīga, ja sadursmē šīs ierīces nerada papildu miesas bojājumu risku transportlīdzekļa pasažieriem.
- 3.2.2. Atbloķēšanas vadības ierīci 2.7. punktā minētajai ierīcei novieto sēdekļa ārpusē durvju tuvumā. Tai jābūt viegli pieejamai pat pasažierim, kas sēž tieši aiz attiecīgā sēdekļa.
- 3.2.3. Sēdekļu aizmugurējām daļām, kas ir 1. zonā, kura definēta 1. papildinājuma 8.1.1. punktā, saskaņā ar 2. papildinājumu veic enerģijas izkliedes testu⁽¹⁾.
- 3.2.3.1. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja testos, ko izdara saskaņā ar 2. papildinājumā norādīto procedūru, zveltņa negatīvais paātrinājums nepārsniedz 80 g nepārtraukti vairāk nekā 3 ms. Turklāt testā nedrīkst rasties, ne arī pēc tās saglabāties neviena bīstama mala.
- 3.2.3.2. Šī 3.2.3. punkta prasība neattiecas uz galēji aizmugurējiem sēdekļiem vai uz sēdekļiem, kas vērsti ar atzveltni viens pret otru.
- 3.2.4. Sēdekļu aizmugurējo daļu virsmā nedrīkst būt bīstami negludumi vai asas malas, kas var palielināt pasažieru miesas bojājumu risku vai smagumu.⁽¹⁾ Šo prasību uzskata par izpildītu, ja pārbaudīto sēdekļu aizmugurējo daļu virsmā tādos nosacījumos, kādi norādīti 1. papildinājumā, nav izliekumu, kuru rādiuss ir mazāks par:
- 2,5 mm 1. zonā,
 - 5,0 mm 2. zonā,
 - 3,2 mm 3. zonā.
- Šīs zonas ir definētas 1. papildinājuma 8.1. punktā.
- 3.2.4.1. Šī prasība neattiecas uz:
- dažādo zonu daļām, kurās ir izvirzījums no apkārtējās virsmas, kas nepārsniedz 3,2 mm, ar neasām malām, ja izvirzījuma augstums nepārsniedz pusi tā platumā,
 - galēji aizmugurējiem sēdekļiem, kas vērsti ar atzveltni viens pret otru,
 - sēdekļu aizmugurējām daļām, kas atrodas zem horizontālās plaknes, kurā atrodas katras sēdekļu rindas zemākais R punkts. (Ja sēdekļu rindu augstumi ir dažādi, tad, sākot no aizmugures, plakni paaugstina vai pazemina, veidojot vertikālu soli caur tās sēdekļu rindas R punktu, kura ir tieši priekšā),
 - tādām daļām kā "lokans stieple režģis".
- 3.2.4.2. Virsmām 2. zonā, kas definēta 1. papildinājuma 8.1.2. punktā, drīkst būt izliekumi, kuru rādiuss ir mazāks par 5 mm, bet nav mazāks par 2,5 mm, ja tās iztur enerģijas izkliedes testu, kas noteikts 2. papildinājumā. Turklāt šīm virsmām jābūt polsterētām, lai novērstu galvas tiešu saskari ar sēdekļa rāmja konstrukciju.

⁽¹⁾ Uzskata, ka M1 kategorijas transportlīdzekļi atbilst šā pielikuma 3.2.3. un 3.2.4. punkta noteikumiem, ja tie atbilst Direktīvas 74/60/EEK noteikumiem.

- 3.2.4.3. Ja iepriekšminētajās zonās ir daļas, kas pārsegta ar materiālu, kurš ir mīkstāks par Šora 50 cietību, tad iepriekšminētās prasības, izņemot tās, kas attiecas uz enerģijas izkliedes testu saskaņā ar 2. papildinājuma prasībām, attiecas tikai uz stingrajām daļām.
- 3.2.5. Sēdekļa rāmī vai sēdekļa stiprinājumā, regulēšanas un pārvietošanas sistēmā vai to bloķēšanas ierīcēs ne 1. papildinājuma 2. un 3. punktā noteiktajā testā, ne pēc tā nedrīkst atklāties nekāda neatbilstība prasībām. Paliekošu deformāciju, ieskaitot pārrāvumus, var pieņemt, ja sadursmē un noteiktajā ilgstošajā slodzē tā nepalielina miesas bojājumu risku.
- 3.2.6. Testos, kas noteikti 1. papildinājuma 3. punktā, nedrīkst atbloķēties bloķēšanas sistēmas.
- 3.2.7. Pēc testiem pārvietošanas sistēmām, kas paredzētas, lai pasažieriem ļautu vai atvieglotu piekļūt sēdeklim, jābūt darba kārtībā; tām jābūt vismaz vienu reizi atbloķējamām un jāļauj pārvietot sēdekli vai to sēdekļa daļu, kurai tās paredzētas.
- 3.2.8. Nevienai citai pārvietošanas sistēmai un regulēšanas sistēmai un tās bloķēšanas sistēmai nav jābūt darba kārtībā.
- 3.2.9. Ja sēdekļi aprīkoti ar pagalvjiem, tad uzskata, ka atzveltnē un tās bloķēšanas ierīcēs atbilst 2. punktā noteiktajām prasībām, ja pēc testa saskaņā ar 4.3.6. punktu nav neviena sēdekļa vai atzveltņes lūzuma; citādi jāpierāda, ka sēdekļi var atbilst 2. punkta prasībām.
- 3.2.10. Ja uz sēdekļiem (soliem) ir vairāk vietu sēdēšanai nekā pagalvju, tad izdara 2. punktā aprakstīto testu.
- 3.3. Īpašas prasības sēdekļiem, kas aprīkoti vai ko var aprīkot ar pagalvjiem.
- 3.3.1. Pagalvis nedrīkst radīt papildu apdraudējumu transportlīdzekļa pasažieriem. Īpaši tam nevienā lietošanas stāvoklī nedrīkst būt neviens bīstams negludums vai neviena asa mala, kas var palielināt pasažieru miesas bojājumu risku vai smagumu.
- 3.3.2. To pagalvju daļu priekšējām un aizmugurējām virsmām, kas saskaņā ar definīciju 1. papildinājuma 8.1.1.3. punktā atrodas 1. zonā, izdara enerģijas absorbcijas testu.
- 3.3.2.1. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja testos, ko izdara saskaņā ar 2. papildinājumā norādīto procedūru, zveltņa negatīvais paātrinājums nepārsniedz 80 g nepārtraukti vairāk nekā 3 ms. Turklāt testā nedrīkst rasties, ne arī pēc tās saglabāties neviena bīstama mala.
- 3.3.3. To pagalvju daļu priekšējām un aizmugurējām virsmām, kas saskaņā ar definīciju 1. papildinājuma 8.1.2. punktā atrodas 2. zonā, jābūt polsterētām tā, lai novērstu jebkuru tiešu galvas saskari ar konstrukcijas sastāvdaļām, un tām jāatbilst 3.2.4. punkta prasībām, kuras ir piemērojamas sēdekļu aizmugurējām daļām, kas atrodas 2. zonā.
- 3.3.4. Prasības, kas noteiktas 3.3.2. un 3.3.3. punktā, neattiecas uz tām pagalvju aizmugurējām virsmām, kuras paredzētas to sēdekļu aprikošanai, aiz kuriem nav neviena sēdekļa.
- 3.3.5. Pagalvim jābūt piestiprinātam pie sēdekļa vai pie transportlīdzekļa konstrukcijas tā, lai testā zveltņa spiediena iedarbībā neviena stingra un bīstama daļa neizvirzās no pagalvja polsterējuma vai no tā stiprinājuma pie atzveltņes.
- 3.3.6. Ja sēdekļi ir aprīkoti ar pagalvi, tad ar tehniskā dienesta piekrišanu 3.2.3. punkta noteikumus uzskata par izpildītiem, ja sēdekļi, kas aprīkoti ar pagalvi, atbilst 3.3.2. punkta noteikumiem.
- 3.4. Pagalvju augstums.
- 3.4.1. Pagalvju augstumu mēra, kā aprakstīts 1. papildinājuma 5. punktā.
- 3.4.2. Ja pagalvju augstums nav regulējams, tad priekšējo sēdekļu augstumam jābūt vismaz 800 mm ⁽¹⁾ un citu sēdekļu augstumam vismaz 750 mm ⁽²⁾.
- 3.4.3. Ja pagalvju augstums ir regulējams:
- 3.4.3.1. Priekšējo sēdekļu augstumam jābūt vismaz 800 mm ⁽¹⁾ un citu sēdekļu augstumam vismaz 750 mm ⁽²⁾; šo vērtību noteic tādā stāvoklī, kas ir starp iespējamā regulējuma augstāko stāvokli un zemāko stāvokli;
- 3.4.3.2. Nedrīkst būt neviens lietošanas stāvoklis, kurā augstums ir mazāks par 750 mm ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Līdz 1999. gada 1. oktobrim uz jaunu tipu transportlīdzekļiem un līdz 2001. gada 1. oktobrim uz visiem transportlīdzekļiem attiecas 750 mm vērtība.

⁽²⁾ Līdz 1999. gada 1. oktobrim uz jaunu tipu transportlīdzekļiem un līdz 2001. gada 1. oktobrim uz visiem transportlīdzekļiem attiecas 700 mm vērtība.

- 3.4.3.3. Sēdekļiem, kas nav priekšējie sēdekļi, pagalvi drīkst būt tādi, ka tos var pārvietot līdz tādām stāvoklim, kurā augstums ir mazāks par 750 mm⁽¹⁾, ja pasažierim kļūst nepārprotami skaidrs, ka tie nav paredzēti lietošanai par pagalvi;
- 3.4.3.4. Priekšējiem sēdekļiem pagalvi drīkst būt tādi, ka tad, kad sēdekli nelieto, tos var automātiski pārvietot līdz tādām stāvoklim, kurā augstums ir mazāks par 750 mm⁽¹⁾, ja tie automātiski atgriežas lietošanas stāvoklī, kad sēdekļi ir aizņemti.
- 3.4.4. Izmērus, kas minēti 3.4.2. un 3.4.3.1. punktā šie iepriekš, drīkst samazināt, lai atstātu pietiekamu atstarpi starp pagalvi un jumta, logu vai transportlīdzekļa konstrukcijas iekšējo virsmu; tomēr atstarpe nedrīkst pārsniegt 25 mm. Ja sēdekļi ir aprīkoti ar pārvietošanas un/vai regulēšanas sistēmu, tad tas attiecas uz visiem sēdekļu stāvokļiem. Turklāt, atkāpjoties no 3.4.3.2. punkta, nedrīkst būt neviens lietošanas stāvoklis, kurā augstums ir mazāks par 700 mm.
- 3.4.5. Atkāpjoties no augstuma prasībām, kas minētas 3.4.2, 3.4.3.1 un 3.4.3.2. punktā, neviena tāda pagalvja augstums, kurš paredzēts aizmugurējiem vidējiem sēdekļiem vai sēdekļu stāvokļiem, nedrīkst būt mazāks par 700 mm.
- 3.5. Ja sēdekli var aprīkot ar pagalvi, tad pārbauda atbilstību 3.2.3. un 3.3.2. punkta noteikumiem.
- 3.5.1. Tās ierīces daļas augstums, uz kuras balstās galva un ko mēra, kā aprakstīts 1. papildinājuma 5. punktā, nedrīkst būt mazāks par 100 mm, ja pagalvja augstums ir regulējams.
- 3.6. Atstarpe starp atzveltni un pagalvi nedrīkst būt lielāka par 60 mm, ja ierīces augstums nav regulējams. Ja pagalvja augstums ir regulējams, tad tā zemākajā stāvoklī tas nedrīkst būt tālāk par 25 mm no atzveltnes augšas. Ja sēdekļu vai solu augstums ir regulējams, un tie ir aprīkoti ar atsevišķajiem pagalvjiem, tad atbilstību šai prasībai pārbauda visiem sēdekļa vai sola stāvokļiem.
- 3.7. Ja pagalvji ir iebūvēti atzveltnē, tad vērā ņemamā zona ir:
- virs plaknes, kas ir perpendikulāra atskaites līnijai 540 mm no R punkta;
 - starp divām vertikālām plaknēm kas atrodas 85 mm uz abām pusēm no atskaites līnijas. Šajā zonā ir pieļaujama viena atstarpe vai vairākas atstarpes, kas neatkarīgi no to formas veido attālumu "a", kurš pārsniedz 60 mm, mērot, kā aprakstīts 1. papildinājuma 7. punktā, ja pēc papildu testa saskaņā ar 1. papildinājuma 4.3.3.2. punktu saglabājas atbilstība 3.10. punkta prasībām.
- 3.8. Ja pagalvju augstums ir regulējams, tad ir pieļaujams, ka ierīce, kam ir pagalvja funkcijas, veido vienu atstarpi vai vairākas atstarpes, kuras neatkarīgi no to formas veido attālumu "a", kas pārsniedz 60 mm, mērot, kā aprakstīts 1. papildinājuma 7. punktā, ja pēc papildu testa saskaņā ar 1. papildinājuma 4.3.3.2. punktu saglabājas atbilstība 3.10. punkta prasībām.
- 3.9. Pagalvja platumam jābūt tādām, lai tas ir pietiekams balsts normāli sēdoša cilvēka galvai. Noteicot saskaņā ar procedūru, kas aprakstīta 1. pielikuma 6. punktā, pagalvim jāaizņem laukums, kurš plešas vismaz 85 mm uz abām pusēm no tā sēdekļa vertikālās vidusplaknes, kuram pagalvis paredzēts.
- 3.10. Pagalvim un tā stiprinājumam jābūt tādām, lai galvas maksimālais pārvietojums atpakaļ "X", ko pagalvis ļauj un ko mēra atbilstīgi statistiskai procedūrai, kura izklāstīta 1. papildinājuma 4.3. punktā, ir mazāks par 102 mm.
- 3.11. Pagalvja un tā stiprinājumu stiprībai jābūt pietiekamai, lai nesalūstot izturētu slodzi, kas norādīta 1. papildinājuma 4.3.6. punktā. Ja pagalvji ir iebūvēti atzveltnē, tad šā punkta prasības attiecas uz tām atzveltnes konstrukcijas daļām, kuras atrodas virs plaknes, kas ir perpendikulāra atskaites līnijai 540 mm no R punkta.
- 3.12. Ja pagalvis ir regulējams, tad tas nedrīkst būt paceļams virs maksimālā ekspluatācijas augstuma citādi kā ar tādu apzinātu lietotāja darbību, kas nav pagalvja regulēšanas darbība.
- 3.13. Uzskata, ka atzveltnes un tās bloķēšanas ierīču stiprība atbilst 1. papildinājuma 2. punkta prasībām, ja pēc testa saskaņā ar 1. papildinājuma 4.3.6. punktu nav neviena sēdekļa vai atzveltnes lūzuma; citādi jāpierāda, ka sēdekļi var atbilst testa prasībām, kas noteiktas 1. papildinājuma 2. punktā.

(¹) Līdz 1999. gada 1. oktobrim uz jaunu tipu transportlīdzekļiem un līdz 2001. gada 1. oktobrim uz visiem transportlīdzekļiem attiecas 700 mm vērtība.

1. papildinājums

Testi un lietošanas pamācība

1. Vispārīgas specifikācijas, kas attiecas uz visiem testiem.

- 1.1. Ja atzveltnes ir regulējama, tad to nobloķē tādā stāvoklī, kas virzienā uz aizmuguri atbilst tādām pacēlumam, kurš ir, cik iespējams, tuvu 25° pret manekena ķermeņa vertikālo atskaites līniju, kas parādīta 1. attēlā, ja ražotājs nav norādījis citādi.
- 1.2. Ja sēdekļi, tā bloķēšanas mehānisms un tā uzstādījums ir idents vai simetrisks attiecībā pret citu sēdekli transportlīdzekli, tad tehniskais dienests var netestēt vairāk par vienu šādu sēdekli.
- 1.3. Kad testē sēdekļus ar regulējamiem pagalvjiem, to pagalvjiem jābūt nelabvēlīgākajā stāvoklī (parasti augstākajā stāvoklī), kādu atļauj regulēšanas sistēma.

2. Atzveltnes un tās regulēšanas sistēmu stiprības tests.

- 2.1. Spēku, kas dod 530 Nm momentu pret R punktu, atzveltnes rāmja augšējai daļai caur sastāvdaļu, ar kuru imitē manekena muguru, pieliek gareniski un virzienā uz aizmuguri. Solam, kam daļa balsta rāmja vai viss balsta rāmis (arī pagalvju rāmis) ir kopīgs vairāk nekā vienai sēdvietai, testu izdara visām attiecīgajām sēdvietām vienlaicīgi.

3. Sēdekļa stiprinājuma un regulēšanas, bloķēšanas un pārvietošanas sistēmas stiprības tests.

- 3.1. Saskaņā ar 3. papildinājuma 1. punkta prasībām vismaz 30 ms gareniski un horizontāli rada visas transportlīdzekļa virsbūves vai raksturīgas virsbūves daļas 20 g negatīvu paātrinājumu, kas vērsts uz priekšu.
- 3.2. Saskaņā ar 3.1. punkta prasībām gareniski virzienā uz aizmuguri rada negatīvu paātrinājumu.
- 3.3. Visos sēdekļa stāvokļos pārbauda atbilstību 3.1. un 3.2. punkta prasībām. Kad testē sēdekļus ar regulējamu pagalvi, to pagalvjiem jābūt nelabvēlīgākajā stāvoklī (parasti augstākajā stāvoklī), kādu atļauj regulēšanas sistēma. Testā sēdeklim jābūt tādā stāvoklī, ka bloķēšanas sistēmu atbloķēšanu neietekmē neviens ārējs faktors.

Uzskata, ka šie nosacījumi ir izpildīti, ja pārbaudāmais sēdekļi ir noregulēti šajos stāvokļos:

- gareniskais regulējums ir viens robs vai 10 mm uz aizmuguri no tā galēji priekšējā stāvokļa, ko parasti izmanto braucot, vai no tā lietošanas stāvokļa, kuru norādījis ražotājs (sēdekļiem ar autonomu vertikālo regulējumu spilvenu liek augstākajā stāvoklī),
- gareniskais regulējums ir viens robs vai 10 mm uz priekšu no tā galēji aizmugurējā stāvokļa, ko parasti izmanto braucot, vai no tā lietošanas stāvokļa, kuru norādījis ražotājs (sēdekļiem ar autonomu vertikālo regulējumu spilvenu liek zemākajā stāvoklī), un pēc vajadzības saskaņā ar 3.4. punkta prasībām,

- 3.4. Ja bloķēšanas sistēmu konfigurācija ir tāda, ka jebkurā sēdekļa stāvoklī, kas nav 3.3. punktā noteiktie stāvokļi, spēku sadalījums pa bloķēšanas ierīcēm un sēdekļa stiprinājumiem būtu nelabvēlīgāks nekā tad, ja būtu viena no 3.3. punktā aprakstītajām konfigurācijām, tad testus izdara šajā nelabvēlīgajā sēdekļa stāvoklī.
- 3.5. Uzskata, ka testa nosacījumi, kas izklāstīti 3.1. punktā, ir izpildīti, ja pēc ražotāja lūguma testu aizstāj ar visa darba kārtībā esoša transportlīdzekļa sadursmes testu pret stingru šķērslī, kā noteikts šā pielikuma 3. papildinājuma 2. punktā. Šajā gadījumā sēdekļi, kā paredzēts 1.1., 3.3. un 3.4. punktā, jāneregulē atbilstīgi nelabvēlīgākajiem tā mehāniskā sprieguma sadalījuma nosacījumiem, kas darbojas uz stiprinājuma sistēmu.

4. Pagalvja efektivitātes tests.

- 4.1. Ja pagalvis ir regulējams, tad to noregulē nelabvēlīgākajā stāvoklī (parasti augstākajā stāvoklī), kuru tā regulēšanas sistēma atļauj.
- 4.2. Solam, kam daļa balsta rāmja vai viss balsta rāmis (arī pagalvju rāmis) ir kopīgs vairāk nekā vienai sēdvietai, testu izdara visām attiecīgajām sēdvietām vienlaicīgi.

- 4.3. Tests.
- 4.3.1. Visām līnijām, to skaitā atskaites līnijas projekcijām, jābūt attiecīgā sēdekļa vai sēdvietas vertikālajā vidusplaknē (skatīt 2. attēlu).
- 4.3.2. Pārvietoto atskaites līniju noteic, pieliekot 2. attēlā norādītajai daļai, ar ko imitē manekena muguru, tādu sākotnējo spēku, kurš rada uz aizmuguri vērstu 373 Nm momentu ap R punktu.
- 4.3.3. Ar sfērisku 165 mm diametra zveltņi taisnā leņķī pret pārvietoto atskaites līniju 65 mm zem pagalvja augšas pieliek sākotnējo spēku, kas rada uz aizmuguri vērstu 373 Nm momentu ap R punktu, tā, lai atskaites līnija paliek pārvietotajā stāvoklī saskaņā ar 4.3.2. punkta prasībām.
- 4.3.3.1. Ja atstarpes traucē pielikt 4.3.3. punktā noteikto spēku 65 mm no pagalvja augšas, tad šo attālumu var samazināt tā, lai spēka ass sakrīt ar tā rāmja elementa viduslīniju, kurš atrodas vistuvāk atstarpei.
- 4.3.3.2. Gadījumā, kas aprakstīts II pielikuma 3.7. un 3.8. punktā, testu atkārtoti katrai atstarpei, ar 165 mm diametra sfēru pieliekot spēku, kurš:
- vērsts caur atstarpes mazākās daļas smaguma centru pa šķērsplaknēm, kas ir paralēlas atskaites līnijai,
 - un
 - rada 373 Nm momentu ap R punktu.
- 4.3.4. Noteic sfēriskā zveltņa pieskari Y, kas ir paralēla pārvietotajai atskaites līnijai.
- 4.3.5. Izmēra attālumu X starp pieskari Y un pārvietoto atskaites līniju, kas paredzēts II pielikuma 3.10. punktā.
- 4.3.6. Lai pārbaudītu pagalvja efektivitāti, sākotnējo slodzi, kas norādīta 4.3.3. un 4.3.3.2. punktā, palielina līdz 890 N, ja sēdekļi vai atzveltne nelūst ar mazāku slodzi.
5. **Pagalvja augstuma noteikšana.**
- 5.1. Visām līnijām, to skaitā atskaites līnijas projekcijai, jābūt attiecīgā sēdekļa vai sēdvietas vertikālajā vidusplaknē, un pēc šīs plaknes un sēdekļa šķēluma noteic pagalvja un atzveltnes kontūru (skatīt 1.a attēlu).
- 5.2. Manekenu, kas aprakstīts Direktīvas 77/649/EEK III pielikumā, liek uz sēdekļa normālā stāvoklī.
- 5.3. Tad manekena atskaites līnijas projekcija uz attiecīgā sēdekļa ir plaknē, kas norādīta 4.3.1. punktā.
- Pieskare S pagalvja augšai ir perpendikulāra atskaites līnijai.
- 5.4. Attālums "h" no R punkta līdz pieskarei S ir augstums, kas jāņem vērā, izpildot II pielikuma 3.4. punkta prasības.
6. **Pagalvja platuma noteikšana (skatīt 1.b attēlu).**
- 6.1. Plakne S₁, kas ir perpendikulāra atskaites līnijai un atrodas 65 mm zem pieskares S, kura noteikta 5.3. punktā, nosaka pagalvja daļu, ko ierobežo kontūra C.
- 6.2. Pagalvja platums, kas jāņem vērā, izpildot II pielikuma 3.9. punkta prasības, ir attālums "L", kuru mēra plaknē S₁ starp vertikālajām gareniskajām plaknēm p un p".
- 6.3. Pagalvja platumu pēc vajadzības noteic arī plaknē, kas ir perpendikulāra atskaites līnijai 635 mm virs sēdekļa R punkta, šo attālumu mērot pa atskaites līniju.
7. **Pagalvja attāluma "a" noteikšana (skatīt 3. attēlu).**
- 7.1. Attālumu "a" visām atstarpēm un attiecībā pret pagalvja priekšējo virsmu noteic ar 165 mm diametra sfēru.
- 7.2. Sfēru liek tajā atstarpes zonas punktā, kur to, nepieliekot slodzi, var maksimāli ievadīt atstarpē.
- 7.3. Atstarpe starp abiem sfēras un atstarpes robežvirsmas saskares punktiem ir attālums "a", kas jāņem vērā, izvērtējot atbilstību II pielikuma 3.7. un 3.8. punkta noteikumiem.

8. **Atzveltnes un pagalvja tests attiecībā uz enerģijas izkliedi:**
- 8.1. Sēdekļu aizmugurējo daļu testa virsmas atrodas zonās, kas noteiktas šē turpmāk un kam var pieskarties ar 165 mm diametra sfēru, kad sēdekļi ir uzstādīti transportlīdzeklī.
- 8.1.1. Testa virsmu 1. zona.
- 8.1.1.1. Atsevišķajiem sēdekļiem bez pagalvjiem šajā zonā ietilpst atzveltnes aizmugurējā daļa, kas ir starp gareniskajām plaknēm, kuras atrodas 100 mm uz abām pusēm no katras piekarināmās sēdvietas gareniskās vidusplaknes, ko noteicis ražotājs, un virs plaknes, kura ir perpendikulāra atskaites līnijai 100 mm zem atzveltnes augšas.
- 8.1.1.2. Soliem bez pagalvjiem šī zona atrodas starp gareniskajām vertikālajām plaknēm, kas atrodas 100 mm uz abām pusēm no katras piekarināmās sēdvietas gareniskās vidusplaknes, kuru noteicis ražotājs, un virs plaknes, kas ir perpendikulāra atskaites līnijai 100 mm zem atzveltnes augšas.
- 8.1.1.3. Sēdekļiem un soliem ar pagalvjiem šī zona ir starp gareniskajām vertikālajām plaknēm, kas atrodas 70 mm uz abām pusēm no attiecīgā sēdekļa vai sēdvietas gareniskās vidusplaknes, un virs plaknes, kura ir perpendikulāra atskaites līnijai 635 mm no R punkta. Testā pagalvi, ja tas ir regulējams, neregulē nelabvēlīgākajā (parasti augstākajā) stāvoklī, kādu ļauj tā regulēšanas sistēma.
- 8.1.2. Testa virsmu 2. zona.
- 8.1.2.1. Sēdekļiem vai soliem bez pagalvjiem un sēdekļiem vai soliem ar noņemamiem vai atsevišķiem pagalvjiem 2. zona ir zona, kas atrodas virs plaknes, kura ir perpendikulāra atskaites līnijai 100 mm no atzveltnes augšas, un kas nav 1. zonas daļa.
- 8.1.2.2. Sēdekļiem vai soliem ar iebūvētiem pagalvjiem 2. zona ir zona, kas atrodas virs plaknes, kura ir perpendikulāra atskaites līnijai 440 mm no attiecīgā sēdekļa vai sēdvietas R punkta, un kas nav 1. zonas daļa.
- 8.1.3. Testa virsmu 3. zona.
- 8.1.3.1. Testa virsmu 3. zona ir sēdekļa vai sola atzveltnes daļa, kas atrodas virs horizontālajām plaknēm, kuras noteiktas šā pielikuma 3.2.4.1. punkta trešajā ievilkumā, izņemot daļas, kas ietilpst 1. vai 2. zonā.
9. **Līdzvērtīgi paņēmieni.**
- Ja izmanto testa metodi, kas nav norādīta 2., 3., 4. punktā šē iepriekš un 2. papildinājumā, tad tās līdzvērtība jāpierāda.

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Sēdekļiem, kas aprīkoti ar regulējamiem pagalvjiem, ražotājs pievieno pamācību, kurā norāda, kā tos darbināt, regulēt, bloķēt un pēc vajadzības, kā noņemt.

2. papildinājums

Enerģijas izkliedes testa procedūra

1. **Uzstādīšana, testa iekārta, reģistrēšanas ierīces un procedūra.**
 - 1.1. Uzstādīšana.
 - 1.1.1. Sēdekli, kā to uzstāda transportlīdzeklī, ar ražotāja iesniegtajām stiprinājuma daļām stingri nostiprina izmēģinājumu stendā, lai saņemot triecienu, sēdeklis neizkustas.
 - 1.1.2. Ja atzveltne ir regulējama, tad to nobloķē 1. papildinājuma 1.1. punktā norādītajā stāvoklī.
 - 1.1.3. Ja sēdeklis ir aprīkots ar pagalvi, tad pagalvi uzstāda uz atzveltnes, kā transportlīdzeklī. Ja pagalvis ir atsevišķs, tad to piestiprina tai transportlīdzekļa konstrukcijas daļai, kurai to piestiprina parasti.
 - 1.1.4. Ja pagalvis ir regulējams, tad to noregulē nelabvēlīgākajā stāvoklī, kādu atļauj regulēšanas ierīce.
 - 1.2. Testa iekārta.
 - 1.2.1. Šī iekārta sastāv no svārsta, kura ass balstās uz lodīšu gultņiem un kura reducētā masa ⁽¹⁾ tā trieciena centrā ir 6,8 kg. Svārsta apakšējā galā ir stingrs 165 mm diametra zveltņis, kura centrs sakrīt ar svārsta trieciena centru.
 - 1.2.2. Zveltņi aprīko ar diviem akselerometriem un ātruma mērīšanas ierīci; minētajam aprīkojumam jānodrošina vērtību mērīšana trieciena virzienā.
 - 1.3. Reģistrēšanas ierīces.

Reģistrēšanas ierīcēm jābūt tādām, lai mērījumus var izdarīt ar šādu precizitāti:

 - 1.3.1. Paātrinājumu:

ar precizitāti $\pm 5\%$ faktiskās vērtības,

ar 600. frekvences klases datu kanālu, kas atbilst ISO 6487 (1987) standartam;

šķērsasu jutība: $\leq 5\%$ no zemākā skalas punkta.
 - 1.3.2. Ātrumu:

ar precizitāti $\pm 2,5\%$ faktiskās vērtības,

ar jutību: 0,5 km/h.
 - 1.3.3. Laika reģistrēšanu:

ierīcēm jānodrošina darbības reģistrēšana visu tās norises laiku un nolasījumi ar precizitāti līdz vienai sekundes tūkstošdaļai,

trieciena sākumu reģistrē zveltņa un pārbaudāmā priekšmeta saskares pirmajā brīdī, lai izmantotu testa analīzē.
 - 1.4. Testa procedūra:
 - 1.4.1. Atzveltnes testi:

izdara sēdeklim, kas uzstādīts, kā norādīts šā papildinājuma 1.1. punktā, tā, ka trieciens ir vērstis no aizmugures uz priekšu gareniskā plaknē 45° leņķī pret vertikāli.

Testa laboratorijā izraugās trieciena punktus 1. zonā, kā noteikts 1. papildinājuma 8.1.2. punktā, vai pēc vajadzības 2. zonā, kā noteikts 1. papildinājuma 8.1.2. punktā, uz virsmām, kuru izliekuma rādiuss ir mazāks par 5 mm.
 - 1.4.2. Pagalvja testi.

Pagalvi uzstāda un noregulē, kā norādīts šā papildinājuma 1.1. punktā. Triecienus vērs pret punktiem, ko testa laboratorijā izraugās 1. zonā, kā noteikts 1. papildinājuma 8.1.1. punktā, un, iespējams, 2. zonā, kā noteikts 1. papildinājuma 8.1.2. punktā, uz virsmām, kuru izliekuma rādiuss ir mazāks par 5 mm.

(¹) Svārsta reducētās masas m_1 attiecību pret svārsta kopējo masu m attālumā a starp trieciena centru un griešanās asi un attālumā l starp smaguma centru un griešanās asi izsaka ar formulu: $m_r = m \cdot l/a$.

- 1.4.2.1. Pret aizmugurējo virsmu triecienu vērš no aizmugures uz priekšu pa garenisku plakni 45° leņķī pret vertikāli.
- 1.4.2.2. Pret priekšējo virsmu triecienu vērš horizontāli no priekšas uz aizmuguri gareniskā plaknē
- 1.4.2.3. Priekšējo un aizmugurējo zonu attiecīgi norobežo horizontālā plakne, kas pieskaras pagalvja augšai, kā noteikts 1. papildinājuma 5. punktā.
- 1.4.3. Zveltnim jāatduras pārbaudāmo priekšmetu ar ātrumu 24,1 km/h; šo ātrumu sasniedz ar piedziņas enerģiju vien vai, izmantojot papildu piedziņas ierīci.

2. **Rezultāti.**

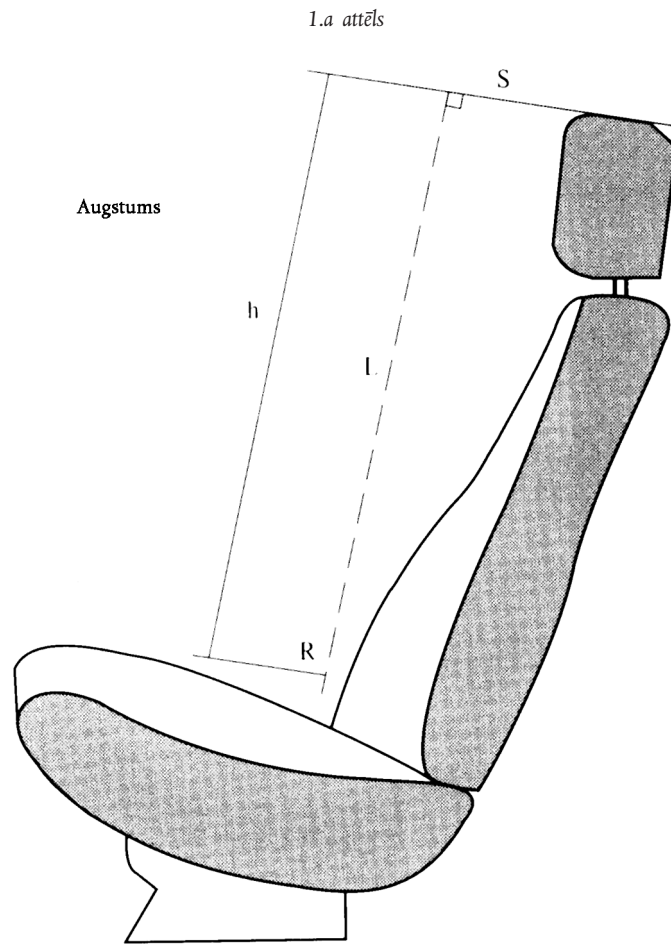
Par negatīvo paātrinājumu pieņem abu deselerometru nolasījumu vidējo.

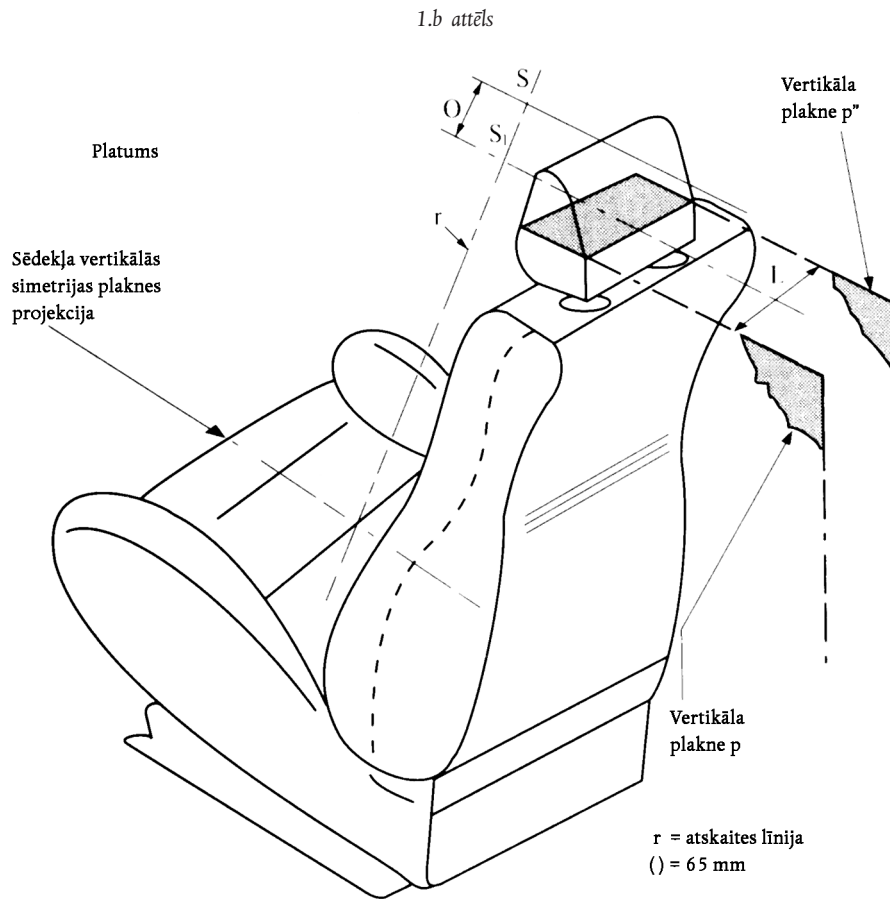
3. **Līdzvērtīgas procedūras:**

(skatīt šā pielikuma 1. papildinājuma 9. punktu).

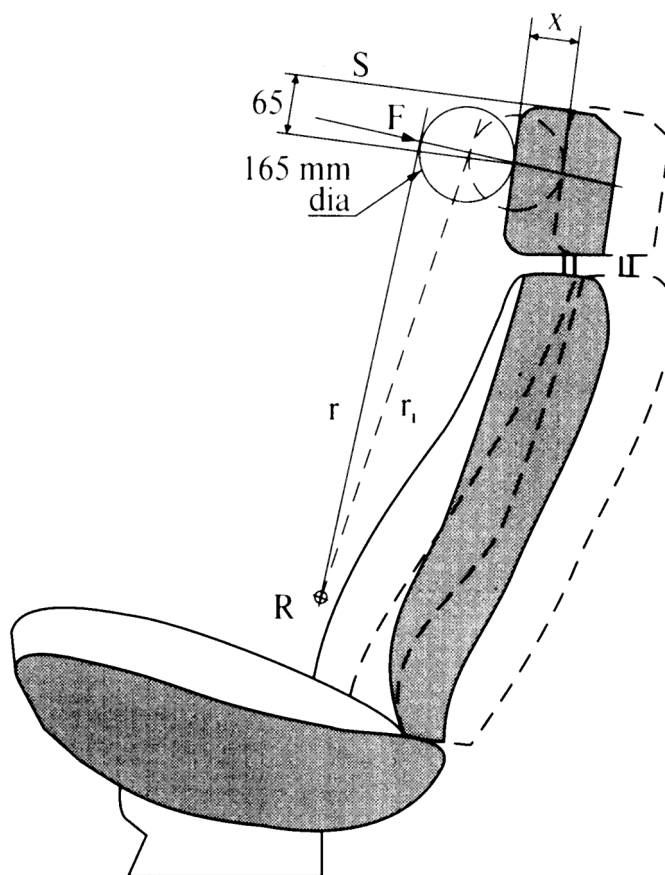
*3. papildinājums***Sēdekļu stiprinājumu un to regulēšanas, bloķēšanas un pārvietošanas sistēmas stiprības testa metode**

1. **Tests attiecībā uz pretestību inerces efektiem**
 - 1.1. Pārbaudāmos sēdekļus uzstāda tā transportlīdzekļa virsbūvē, kam tie paredzēti. Šo transportlīdzekļa virsbūvi stingri nostiprina uz izmēģinājuma vagonetes, kā noteikts nākamajos punktos.
 - 1.2. Transportlīdzekļa virsbūves stiprinājums pie izmēģinājuma vagonetes nedrīkst pastiprināt sēdekļu stiprinājumus.
 - 1.3. Sēdekļus un to daļas noregulē un nobloķē, kā noteikts 1.1. punktā un vienā no stāvokļiem, kas aprakstīti šā pielikuma 1. papildinājuma 3.3. un 3.4. punktā.
 - 1.4. Ja kādas grupas sēdekļiem nav būtisku atšķirību šā pielikuma 2.2. punkta nozīmē, tad testus, kas noteikti 1. papildinājuma 3.1. un 3.2. punktā, var izdarīt vienam sēdeklim, kurš noregulēts galēji priekšējā stāvoklī, un otram sēdeklim, kas noregulēts galēji aizmugurējā stāvoklī.
 - 1.5. Vagonetes negatīvo paātrinājumu mēra ar 60. frekvences klases (CFC) datu kanāliem, kas atbilst ISO 6487 (1980) starptautiskā standarta raksturlielumiem.
2. **Visa transportlīdzekļa tests sadursmē ar stingru šķērslī.**
 - 2.1. Šķērslis sastāv no dzelzsbetona bloka, kura platums ir vismaz 3 m, augstums vismaz 1,5 m un biezums vismaz 0,6 m. Sadursmes siena ir perpendikulāra pret ieskrējiena ceļa pēdējo posmu un pārklāta ar 19 ± 1 mm biežām saplākšņa plāksnēm. Aiz dzelzsbetona bloka sablīvē vismaz 90 tonnas zemes. Dzelzsbetona un zemes šķērslī var aizstāt ar šķēršļiem, kuriem ir tāds pats frontālais laukums, ja tie dod līdzvērtīgus rezultātus.
 - 2.2. Trieciena brīdī transportlīdzeklim jābrauc bez piedziņas. Šķērslis tam jāsasniedz perpendikulāri sadursmes sienai; pieļaujamā maksimālā laterālā novirze starp transportlīdzekļa priekšas vertikālo viduslīniju un sadursmes sienas vertikālo viduslīniju ir ± 30 cm; trieciena brīdī uz transportlīdzekli vairs nedrīkst iedarboties ne ar vienu papildu stūres ierīci, ne piedziņas ierīci. Ātrumam trieciena brīdī jābūt no 48,3 km/h līdz 53,1 km/h.
 - 2.3. Degvielas padeves sistēmu piepilda ar ūdeni līdz 90 % pilnas tvertnes masas, ko norādījis ražotājs.
 - 2.3.1. Visas pārējās sistēmas (bremžu, dzesēšanas u.c.) var būt tukšas; šajā gadījumā šķidrums masu kompensē.

2. attēls

———— sākumstāvoklis

----- slogotais stāvoklis

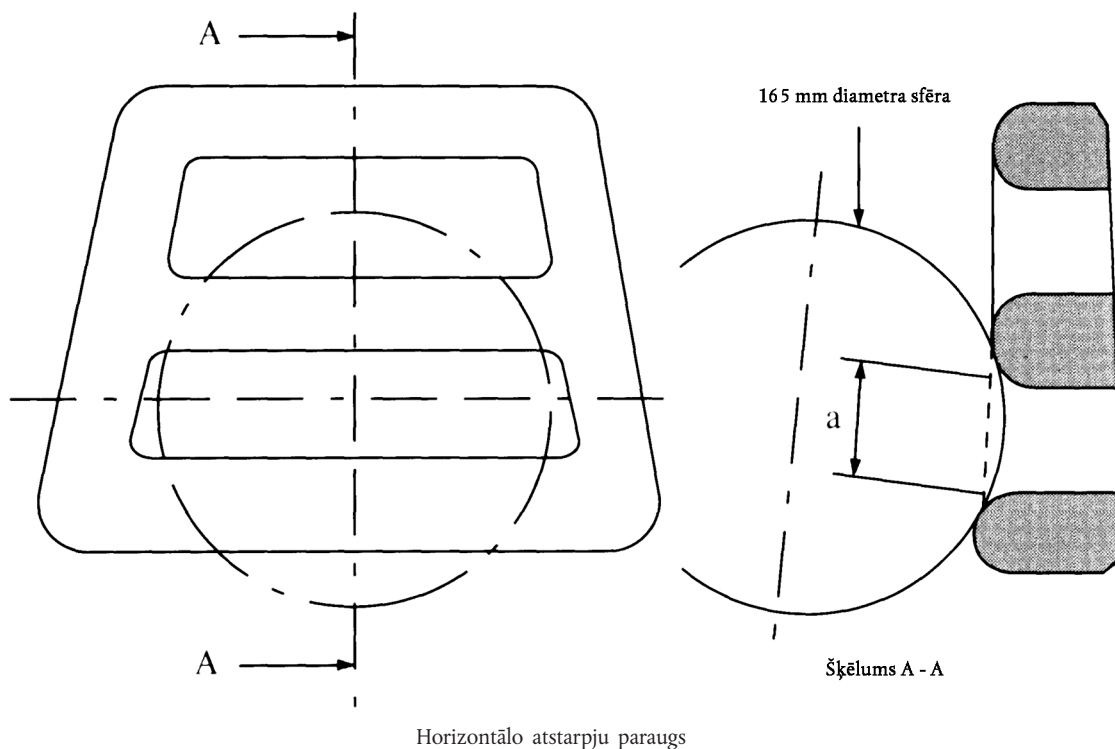
r: atskaites līnija

r_1 : pārvietotā atskaites līnija

F moments attiecībā pret R = 373 Nm

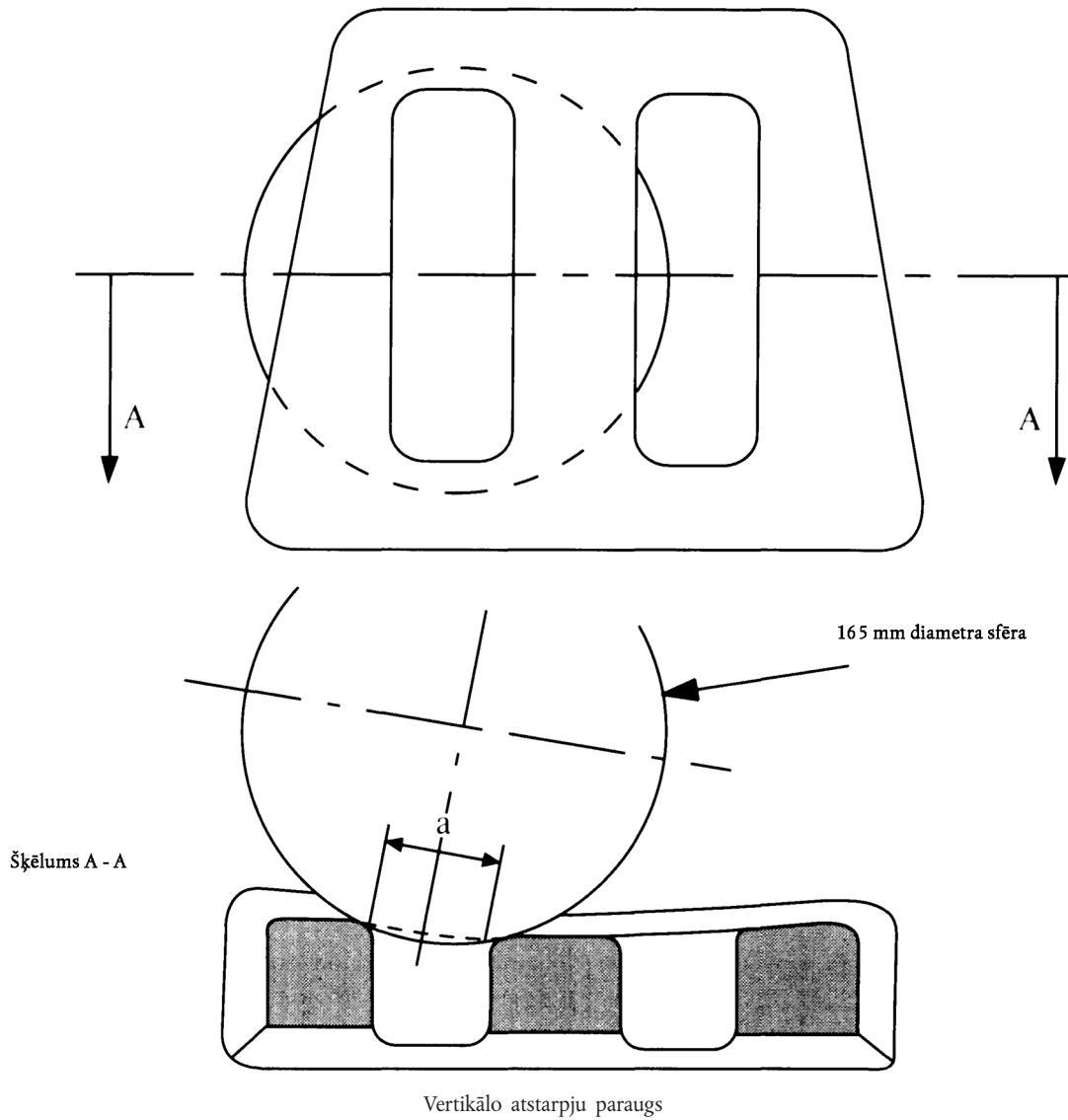
3. attēls

Pagalvja atstarpju "a" izmēra noteikšana

Horizontālo atstarpju paraugs

Piezīme: Šķēlums A - A jāveido tajā atstarpes zonas punktā, kur, nepieliekot slodzi, var maksimāli dziļi ievadīt sfēru.

Piezīme: Šķēlums A - A jāveido tajā atstarpes zonas punktā, kur, nepieliekot nekādu slodzi, var maksimāli dziļi ievadīt sfēru.”

Iestarpina šādu jaunu III pielikumu:

“III PIELIKUMS

PIEMĒROŠANAS JOMA, DEFINĪCIJAS UN PRASĪBAS DAŽIEM M₂ UN M₃ KATEGORIJAS TRANSPORTLĪDZEKĻIEM

1. Piemērošanas joma:

- 1.1. Šis pielikums attiecas uz sēdekļiem M₂ un M₃ kategorijas transportlīdzekļos, izņemot tos transportlīdzekļus, kas pieder pie šīm kategorijām un ir paredzēti lietošanai pilsētās un ar stāvvietām, attiecībā uz:
 - 1.1.1. Visiem pasažieru sēdekļiem, kas paredzēti uzstādīšanai virzienā uz priekšu;
 - 1.1.2. Sēdekļu stiprinājumiem transportlīdzeklī, kas paredzēti 1.1. punktā norādīto sēdekļu stiprināšanai vai jebkura cita tipa sēdekļu stiprināšanai.
- 1.2. Transportlīdzekļus, kas pieder pie M₂ kategorijas, var alternatīvi šim pielikumam apstiprināt saskaņā ar II pielikumu.
- 1.3. Transportlīdzekļus, kuros dažiem sēdekļiem ir labvēlīga atkāpe, kas paredzēta Direktīvas 76/115/EEK I pielikuma 5.5.4. punktā, apstiprina saskaņā ar šo pielikumu.
- 1.4. Šajā pielikumā aprakstītos testus var attiecināt arī uz citām transportlīdzekļa daļām (to skaitā uz sēdekļiem, kas vērsti uz aizmuguri), kas minētas Direktīvas 77/541/EEK I pielikuma 3.1.10. punktā un Direktīvas 76/115/EEK I pielikuma 4.3.7. punktā.

2. Definīcijas.

Šajā pielikumā:

- 2.1. “sēdekļa apstiprinājums” ir sēdekļa kā detaļas tipa apstiprinājums attiecībā uz to pasažieru aizsardzību, kas aizņem uz priekšu vērstos sēdekļus, un kurš attiecas uz sēdekļu stiprību un atzveltņu konstrukciju;
- 2.2. “transportlīdzekļa apstiprinājums” ir transportlīdzekļa tipa apstiprinājums, kas attiecas uz to transportlīdzekļa konstrukcijas daļu stiprību, pie kurām jāstiprina sēdekļi, un uz sēdekļu uzstādījumu;
- 2.3. “sēdekļa tips” ir sēdekļi, kas būtiski neatšķiras pēc šiem raksturlielumiem, kuri var ietekmēt to stiprību un to iedarbību:
 - 2.3.1. pēc slodzi nesošo daļu uzbūves, formas, izmēriem un materiāliem;
 - 2.3.2. pēc atzveltnes regulēšanas un bloķēšanas sistēmas tipa un izmēriem;
 - 2.3.3. pēc stiprinājumu un balstu (piemēram, kāju) izmēriem, uzbūves un materiāliem.
- 2.4. “transportlīdzekļa tips” ir transportlīdzekļi, kas būtiski neatšķiras pēc:
 - konstrukcijas aprīkojuma, uz ko attiecas šī direktīva, un
 - to transportlīdzekļa sēdekļu tipa vai tipiem, kam ir EK detaļas tipa apstiprinājums (ja ir),
- 2.5. “sēdekļis” ir konstrukcija, ieskaitot tās apdari un stiprinājuma savienotājelementus, kas paredzēta lietošanai transportlīdzeklī un viena pieauguša pasažiera vai vairāku pieaugušu pasažieru sēdēšanai;
- 2.6. “atsevišķs sēdekļis” ir sēdekļis, kas projektēts un izgatavots aizņemšanai vienam sēdošam pasažierim;
- 2.7. “divvietīgs sēdekļis” ir sēdekļis, kas projektēts un izgatavots aizņemšanai diviem blakus sēdošiem pasažieriem; divus sēdekļus, kuri ir viens otram blakus un kuriem nav savstarpēja savienojuma, uzskata par diviem atsevišķiem sēdekļiem;
- 2.8. “sēdekļu rinda” ir sēdekļis, kas projektēts un izgatavots aizņemšanai trijiem vai vairākiem blakus sēdošiem pasažieriem; vairākus atsevišķus vai divvietīgus sēdekļus, kuri novietoti cits citam blakus, neuzskata par sēdekļu rindu;
- 2.9. “sēdekļa spilvens” ir sēdekļa daļa, kas novietota gandrīz horizontāli un paredzēta, lai balstītu sēdošu pasažieri;
- 2.10. “atzveltne” ir sēdekļa daļa, kas ir gandrīz vertikāla un paredzēta, lai balstītu pasažiera muguru, plecus un, iespējams, galvu;
- 2.11. “regulēšanas sistēma” ir ierīce, ar ko sēdekli vai tā daļas var noregulēt atbilstīgi sēdošā pasažiera stāvoklim;

- 2.12. "pārvietošanas sistēma" ir ierīce, ar ko pasažieru pieeju sēdeklim atvieglo, sēdekli vai vienu tā daļu pārvietojot leņķiski vai gareniski tā, ka sēdekli vai kādu tā daļu nenostiprina starpstāvoklī;
- 2.13. "bloķēšanas sistēma" ir ierīce, ar ko nodrošina to, ka sēdekli un tā daļas notur lietošanas stāvoklī;
- 2.14. "stiprinājums" ir "transportlīdzekļa virsbūves grīdas daļa, pie kuras var piestiprināt sēdekli";
- 2.15. "stiprinājuma savienotājelementi" ir skrūves vai citas sastāvdaļas, ar ko sēdekli piestiprina pie transportlīdzekļa;
- 2.16. "Vagonete" ir testa iekārta, kas izgatavota un ko lieto, lai imitētu ceļu nelaiemes gadījumus, kuros notiek frontāla sadursme;
- 2.17. "Papildu sēdekļi" ir manekenam paredzēti sēdekļi, ko uzstāda uz vagonetes aiz pārbaudāmā sēdekļa. Šis ir raksturīgs sēdekļi, ko lieto transportlīdzeklī aiz pārbaudāmā sēdekļa;
- 2.18. "Atskaites plakne" ir plakne, kurā atrodas manekena papēžu saskares punkti un kuru izmanto, lai noteiktu H punktu un faktisko ķermeņa leņķi mehānisko transportlīdzekļu sēdeklim;
- 2.19. "Atskaites augstums" ir sēdekļa augšas augstums virs atskaites plaknes;
- 2.20. "Manekens" ir manekens, kas atbilst *Hybrid II* vai *III* specifikācijai⁽¹⁾.
- 2.21. "Atskaites zona" ir telpa starp divām vertikālām gareniskām plaknēm, kas ir 400 mm viena no otras un simetriskas pret H punktu, un kuru noteic pēc Direktīvas 74/60/EEK II pielikumā aprakstītās iekārtas griešanās no vertikāla stāvokļa līdz horizontālam. Iekārtu novieto, kā aprakstīts minētajā pielikumā un iestata maksimālajam 840 mm garumam.
- 2.22. "Trišpunktu josta" šajā direktīvā ir arī jostas ar vairāk nekā trijiem stiprinājumiem.
- 2.23. "Sēdekļa solis" ir horizontālais attālums starp sēdekļiem, kas ir viens aiz otra; to mēra 620 mm virs grīdas no tā sēdekļa priekšas, kurš ir aizmugurē, līdz tā sēdekļa aizmugurei, kas ir priekšā.
3. **Prasības sēdekļiem:**
- 3.1. Uz visu tipu sēdekļiem attiecas testa prasības, kas ir 1. papildinājumā (dinamisks tests) vai 5. un 6. papildinājumā (statisks tests) pēc ražotāja lūguma.
- 3.2. Apmierinoši izturētos sēdekļa tipa testus reģistrē apstiprinājuma sertifikāta papildpielikumā (1. pielikuma 4. papildinājums).
- 3.3. Visām regulēšanas un pārvietošanas sistēmām jābūt aprīkotām ar bloķēšanas sistēmu, kas darbojas automātiski.
- 3.4. Pēc testa regulēšanas un bloķēšanas sistēmai nav jābūt pilnīgā darba kārtībā.
- 3.5. Pagalvi uzstāda visiem piekarināmiem priekšējiem sēdekļiem visos M₂ kategorijas transportlīdzekļos, kuru maksimālā masa nepārsniedz 3 500 kg; šādos transportlīdzekļos uzstādītiem pagalvjiem jāatbilst šā pielikuma vai Direktīvas 78/932/EEK prasībām.
4. **Prasības kāda tipa transportlīdzekļa sēdekļu stiprinājumiem:**
- 4.1. Transportlīdzekļa sēdekļu stiprinājumiem jāiztur:
- 4.1.1. tests, kas aprakstīts 2. papildinājumā;
- 4.1.2. vai, ja sēdekļi ir uzstādīti uz pārbaudāmās transportlīdzekļa virsbūves daļas, tad testi, kas noteikti 1. papildinājumā. Sēdeklim nav jābūt apstiprinātam, ja tas atbilst iepriekšminētajā papildinājuma 3.2.1. punkta prasībām.
- 4.2. Stiprinājuma vai apkārtējās zonas paliekoša deformācija, ieskaitot lūzumu, ir pieļaujama, ja noteiktais spēks ir uzturēts visu noteikto laiku.
- 4.3. Ja transportlīdzeklim ir vairāk nekā viena tipa stiprinājums, tad, lai apstiprinātu transportlīdzekli, testē visus variantus.
- 4.4. Vienā testā vienlaicīgi var pārbaudīt sēdekli un transportlīdzekli.

⁽¹⁾ Hybrid II un III, kas atbilst galvenajiem piecdesmitās procentiles Amerikas Savienoto Valstu vīriešu izmēriem, tehniskās specifikācijas un sīki izstrādāti rasējumi un norādījumi tā regulēšanai atbilstīgi šim testam glabājas pie Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra, un pēc lūguma tos var izmantot Eiropas Ekonomikas komisijas sekretariātā Palais des Nations Ženēvā Šveicē.

- 4.5. Transportlīdzekļiem, kas pieder pie M_3 kategorijas, sēdekļu stiprinājumus uzskata par atbilstīgiem 4.1. un 4.2. punkta prasībām, ja attiecīgo sēdvietu drošības jostu stiprinājumi ir tieši piestiprināti sēdekļiem, kas paredzēti uzstādīšanai, un šie jostu stiprinājumi atbilst Direktīvas 76/115/EEK prasībām, pēc vajadzības ar atkāpi, kura paredzēta tās I pielikuma 5.5.4. punktā.
5. **Prasības kāda tipa transportlīdzekļa sēdekļu uzstādījumam:**
- 5.1. Visus uz priekšu vērstos sēdekļus, ko uzstāda, apstiprina atbilstīgi šā pielikuma 3. punkta prasībām un šādiem nosacījumiem:
- 5.1.1. Sēdekļa atskaites augstums ir vismaz 1 m; un
- 5.1.2. Tā sēdekļa H punkts, kas atrodas tieši aizmugurē, ir mazāk nekā 72 mm augstāk par attiecīgā sēdekļa H punktu vai, ja sēdekļi, kurš ir tieši aizmugurē, ir vairāk nekā par 72 mm augstāks, tad sēdekli pārbauda un apstiprina uzstādīšanai šādā stāvoklī.
- 5.2. Apstiprinot atbilstīgi 1. papildinājumam, piemēro 1. un 2. testu, izņemot šādus gadījumus:
- 5.2.1. Nepiemēro 1. testu, ja sēdekļa aizmugurē nevar ietriekties nenorobežots pasažieris (t.i., ja tieši aiz pārbaudāmā sēdekļa nav neviena uz priekšu vērsta sēdekļa).
- 5.2.2. Nepiemēro 2. testu:
- 5.2.2.1. Ja sēdekļa aizmugurē nevar ietriekties nenorobežots pasažieris; vai
- 5.2.2.2. Ja sēdekļi, kas ir aizmugurē, ir aprīkots ar trīspunktu jostu, kuras stiprinājumi pilnīgi atbilst Direktīvas 76/115/EEK prasībām (bez atkāpes); vai
- 5.2.2.3. Ja josta atbilst šā pielikuma 6. papildinājuma prasībām.
- 5.3. Apstiprinot atbilstīgi 5. un 6. papildinājumam, piemēro visus testus, izņemot šādus gadījumus:
- 5.3.1. Nepiemēro testu, kas noteikts 5. papildinājumā, ja sēdekļa aizmugurē nevar ietriekties nenorobežots pasažieris (t.i., ja tieši aiz pārbaudāmā sēdekļa nav neviena uz priekšu vērsta sēdekļa);
- 5.3.2. Nepiemēro testu, kas noteikts 6. papildinājumā:
- 5.3.2.1. Ja sēdekļa aizmugurē nevar ietriekties nenorobežots pasažieris; vai
- 5.3.2.2. Ja sēdekļi, kas ir aizmugurē, ir aprīkots ar trīspunktu jostu, kuras stiprinājumi pilnīgi atbilst Direktīvas 76/115/EEK prasībām (bez atkāpes).

1. papildinājums

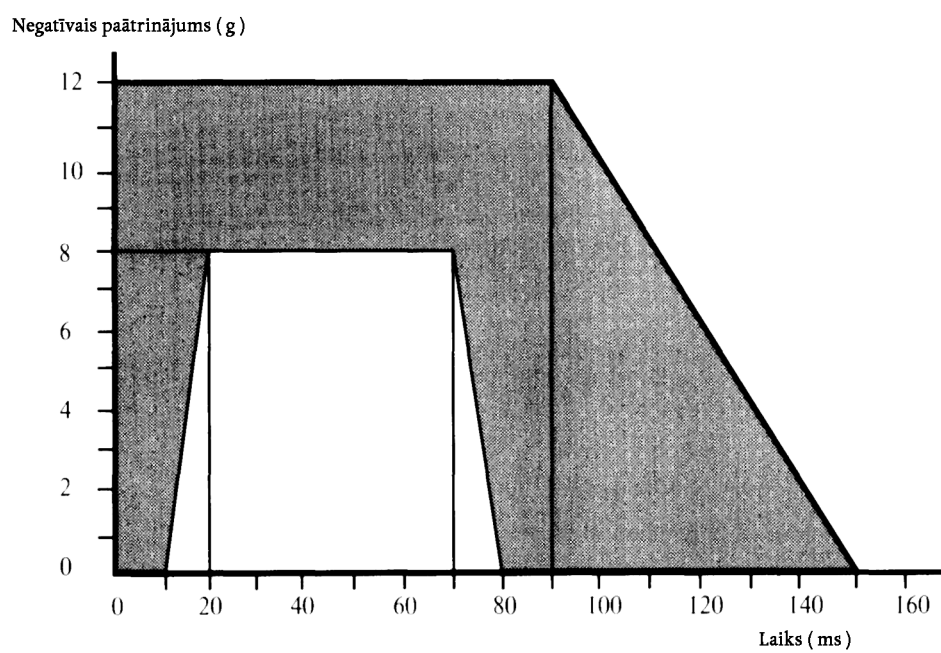
Sēdekļu testa procedūras saskaņā ar 3. punktu un/vai stiprinājumu testa procedūras saskaņā ar 4.1.2. punktu

1. **Prasības:**
 - 1.1. Testos jānoteic:
 - 1.1.1. Vai sēdekļa pasažieri pareizi aiztur drošības josta un/vai sēdekļis, kas ir viņam priekšā:
 - 1.1.1.1. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja jebkuras manekena ķermeņa daļas un galvas kustībā uz priekšu tā nešķērso vertikālo šķērsplakni, kas atrodas 1,6 m no papildu sēdekļa R punkta;
 - 1.1.2. Vai sēdekļa pasažierim nerodas smags miesas bojājums:
 - 1.1.2.1. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja mērierīcēm pieslēgtajam manekenam ir izpildīti šādi biomehāniskās pieņemamības kritēriji, ko noteic saskaņā ar 4. papildinājumu; tas ir:
 - 1.1.2.1.1. Galvas pieņemamības kritērijs HAC ir mazāks par 500;
 - 1.1.2.1.2. Krūškurvja pieņemamības kritērijs ($ThAC$) ir mazāks par 30 g, izņemot laika vienībās, kuru summa ir mazāka par 3 ms ($g = 9,81 \text{ m/s}^2$);
 - 1.1.2.1.3. Augšstilba pieņemamības kritērijs (FAC) ir mazāks par 10 kN, un laika vienībās, kuru summa ir lielāka par 20 ms, nepārsniedz 8 kN vērtību.
 - 1.1.3. Vai sēdekļis un sēdekļa stiprinājumi ir pietiekami stipri. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja:
 - 1.1.3.1. Testā neviena sēdekļa daļa, sēdekļa stiprinājumi vai palīgierīces pilnīgi neatdalās;
 - 1.1.3.2. Sēdekļis stingri paliek vietā pat tad, ja atdalās viens stiprinājums vai vairāki stiprinājumi, un visas bloķēšanas sistēmas paliek nobloķētas visā testa laikā;
 - 1.1.3.3. Pēc testa nevienai sēdekļa konstrukcijas daļai nav neviena lūzuma vai asu vai smailu malu vai stūru, kas var radīt miesas bojājumu.
 - 1.2. Visi savienotājelementi, kas ir atzveltne daļa, vai atzveltne palīgierīces ir tādas, ka triecienā nevar radīt pasažierim nekādu miesas bojājumu. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja visām daļām, kas var saskarties ar 165 mm diametra sfēru, izliekuma rādiuss ir vismaz 5 mm.
 - 1.2.1. Ja kāds no iepriekšminētajiem savienotājelementiem un palīgierīcēm uz stingras pamatnes ir no tāda materiāla, kura cietība ir mazāka par Šora 50 A, tad prasības, kas noteiktas 3.3. punktā, attiecas tikai uz stingro pamatni.
 - 1.2.2. Uz tādām atzveltne daļām kā sēdekļa un palīgierīču regulēšanas ierīcēm neattiecas neviena no 3.3. punkta prasībām, ja miera stāvoklī tās atrodas zem horizontālas plaknes 400 mm virs atskaites plaknes, pat tad, ja pasažieris ar tām var saskarties.
2. **Pārbaudāmā sēdekļa sagatavošana:**
 - 2.1. Pārbaudāmo sēdekli uzstāda:
 - 2.1.1. Uz transportlīdzekļa virsbūvei raksturīgas izmēģinājumu platformas;
 - 2.1.2. Vai uz stingras izmēģinājumu platformas.
 - 2.2. Stiprinājumam, kas pārbaudāmajam sēdeklim paredzēts uz izmēģinājumu platformas, jābūt identam vai ar tādiem pašiem raksturlielumiem kā tam, kurš sēdeklim paredzēts transportlīdzeklī.
 - 2.3. Pārbaudāmo sēdekli nokomplektē ar visu polsterējumu un palīgierīcēm. Ja sēdekļis ir aprīkots ar galdiņu, tad to nostiprina pārvadāšanas stāvoklī.
 - 2.4. Ja sēdekļis ir regulējams šķērsvirzienā, tad to noregulē maksimālajā platumā.
 - 2.5. Ja atzveltne ir regulējama, tad to noregulē tā, lai manekena ķermeņa slīpums H punkta noteikšanai un faktiskais ķermeņa leņķis, kas atbilst sēdekļa stāvokļiem mehāniskajos transportlīdzekļos, ir, cik iespējams, tuvināts tam, kuru ražotājs ieteicis normālai lietošanai, vai, ja tāda ražotāja ieteikuma nav, tad, cik iespējams, tuvu 25° pret vertikāli virzienā uz aizmuguri.

- 2.6. Ja atzveltnē ir aprīkota ar pagalvi, kura augstums ir regulējams, tad to noregulē zemākajā stāvoklī.
- 2.7. Apstiprināta tipa drošības jostas, kas atbilst Direktīvas 77/541/EEK prasībām un ir uzstādītas uz stiprinājumiem, kuri uzstādīti saskaņā ar Direktīvu 76/115/EEK, piestiprina gan papildu sēdeklim, gan pārbaudāmajam sēdeklim.
3. **Dinamiski testi:**
- 3.0. 1. tests:
- 3.1. Izmēģinājumu platformu uzstāda uz vagonetes.
- 3.2. Papildu sēdeklis:
- Papildu sēdeklis var piederēt pie tā paša tipa, pie kura pārbaudāmais sēdeklis, un to novieto paralēli pārbaudāmajam sēdeklim un tieši tā aizmugurē; abi sēdekļi ir viena augstuma un identiski noregulēti, un to solis ir 750 mm.
- 3.2.1. Ja lieto cita tipa papildu sēdekli, tad to norāda tipa apstiprinājuma sertifikāta papildpielikumā (I pielikuma 4. papildinājums).
- 3.3. Manekens:
- Manekenu aiz visām pārbaudāmā sēdekļa sēdvietām uzstāda šādi:
- 3.3.1. Manekenu bez norobežojuma noliek uz papildu sēdekļa tā, lai tā simetrijas plakne atbilst attiecīgās sēdvietas simetrijas plaknei;
- 3.3.2. Manekena rokas ir uz tā augšstilbiem tā, ka elkoņi saskaras ar atzveltni, kājas ir maksimāli izstieptas un, ja iespējams, paralēlas, papēži saskaras ar grīdu;
- 3.3.3. Visus vajadzīgos manekenus uzstāda uz sēdekļa saskaņā ar šo procedūru:
- 3.3.3.1. Manekenu noliek uz sēdekļa, cik iespējams, tuvu vēlamajam stāvoklim;
- 3.3.3.2. Pret manekena ķermeni, cik iespējams, zemu noliek plakānu, stingru plāksni ar 76 mm × 76 mm virsmas laukumu;
- 3.3.3.3. Plākānu virsmu horizontāli spiež pret manekena ķermeni ar slodzi no 25 līdz 35 daN:
- 3.3.3.3.1. Ķermeni velk uz priekšu aiz pleciem līdz vertikālam stāvoklim, pēc tam atlaiz pret atzveltni. Šo darbību izpilda divas reizes;
- 3.3.3.3.2. Ķermeni nekustinot, galvu noliek tādā stāvoklī, ka platforma, uz kuras balstās mērierīces, kas ir galvā, ir horizontāli un ka galvas sagītālā vidusplakne ir paralēla attiecīgajai transportlīdzekļa plaknei.
- 3.3.3.4. Plāksni ar plakānu virsmu uzmanīgi noņem;
- 3.3.3.5. Manekenu uz sēdekļa pārvieto uz priekšu un atkārti uzstādīšanas procedūru, kas aprakstīta iepriekš;
- 3.3.3.6. Pēc vajadzības koriģē apakšējo locekļu stāvokli;
- 3.3.3.7. Uzstādītās mērierīces nedrīkst nekā ietekmēt manekena kustību trieciena brīdī;
- 3.3.3.8. Mērierīču sistēmas temperatūru pirms testa stabilizē un, cik iespējams, uztur diapazonā no 19 līdz 26 °C.
- 3.4. Trieciena imitēšana:
- 3.4.1. Vagonetes trieciena ātrums ir no 30 līdz 32 km/h.
- 3.4.2. Vagonetes negatīvais paātrinājums triecienā ir saskaņā ar noteikumiem, kas attēloti 1. attēlā šē turpmāk. Iznemot intervālos, kuru summa ir mazāka par 3 ms, reģistrētajam vagonetes negatīvajam paātrinājumam jāpaliek starp robežlīknēm, kas parādītas 1. attēlā.
- 3.4.3. Turklāt vidējam negatīvajam paātrinājumam jāiekļaujas starp 6,5 un 8,5 g.

- 3.5. 2. tests:
- 3.5.1. Atkārto 1. testu ar manekenu, kas nosēdināts papildu sēdekļi; manekenu norobežo ar drošības jostu, kas piestiprināta un noregulēta saskaņā ar ražotāja norādījumiem. Drošības jostas stiprinājuma punktu skaitu 2. testā ieraksta tipa apstiprinājuma sertifikāta papildpielikumā (1. pielikuma 4. papildinājums).
- 3.5.2. Papildu sēdeklis pieder pie tā paša tipa, pie kura pārbaudāmais sēdeklis, vai pie cita tipa, par ko ziņas ieraksta tipa apstiprinājuma sertifikāta papildpielikumā (1. pielikuma 4. papildinājums).
- 3.5.3. Arī uz transportlīdzekļa daļām, kas nav sēdeklis, var attiecināt 2. testu, kā minēts Direktīvas 77/541/EEK 3.1.10. punktā un Direktīvas 76/115/EEK 4.3.7. punktā.
- 3.5.4. Ja 2. testā manekenu norobežo ar trīspunktu jostu un miesas bojājumu kritēriji nav pārsniegti, tad uzskata, ka papildu sēdeklis ir atbildis prasībām, kas attiecas uz statiska testa slodzēm un augšējā stiprinājuma kustību testā, kā norādīts Direktīvā 76/115/EEK attiecībā uz šo uzstādījumu.

1. attēls

*2. papildinājums***Transportlīdzekļa stiprinājumu testa procedūra, piemērojot 4.1.1. punktu**

1. **Testa iekārta:**
 - 1.1. Stingru konstrukciju, kas ir pietiekami raksturīga sēdeklim, kurš paredzēts lietošanai transportlīdzeklī, nostiprina ar ražotāja iesniegtiem stiprināšanas līdzekļiem (bultām, skrūvēm u.c.).
 - 1.2. Ja vairāku tipu sēdekļus, kas savstarpēji atšķiras pēc attāluma starp to kāju priekšējiem un aizmugurējiem galiem, var uzstādīt uz tā paša stiprinājuma, tad testē īsāko pamatni. Šo pamatni apraksta tipa apstiprinājuma sertifikātā.
2. **Testa procedūra:**
 - 2.1. Pieliek spēku F:
 - 2.1.1. Virs atskaites plaknes 750 mm un pa vertikālo līniju, uz kuras ir tās virsmas ģeometriskais centrs, ko ierobežo daudzstūris, kura virsotnēs ir dažādie stiprinājuma punkti, vai attiecīgi sēdekļa galējie stiprinājumi, ko ierobežo stingrā konstrukcija, kas noteikta 1.1. punktā;
 - 2.1.2. Horizontāli transportlīdzekļa priekšas virzienā;
 - 2.1.3. Ar, cik iespējams, īsu aizmuguri un vismaz 0,2 s.
 - 2.2. Spēku F noteic:
 - 2.2.1. Pēc formulas $F = (5\,000 \pm 50) \times i$,
kur F ir izteikts ar N un i ir to sēdekļa sēdvietu skaits, kurām pārbaudāmie stiprinājumi ir jāapstiprina; vai pēc ražotāja lūguma;
 - 2.2.2. Saskaņā ar raksturīgajām slodzēm, ko mēra dinamiskos testos, kuri aprakstīti 1. papildinājumā.

3. papildinājums

Izdarāmie mērījumi

1. Visus vajadzīgos mērījumus izdara ar mērījumu sistēmām, kas atbilst starptautiskajam standartam ISO 6487 "Mērīšanas paņēmieni triecienu testos: instrumenti", kurš publicēts 1987. gadā.
2. **Dinamisks tests.**
 - 2.1. Mērījumi, kas jāizdara uz vagonetes:
vagonetes negatīvā paātrinājuma raksturlielumus mēra pēc paātrinājumiem, kuri izmērīti uz vagonetes stingrā rāmja, ar 60.CFC mērījumu sistēmām.
 - 2.2. Manekenu mērījumi.
Mērierīču nolasījumus reģistrē pa autonomiem datu kanāliem ar šādām frekvencēm:
 - 2.2.1. Mērījumi manekena galvā.
Rezultējošo triaksiālo paātrinājumu, kas vērsts uz smaguma centru (γ_r)⁽¹⁾, mēra ar 600. CFC.
 - 2.2.2. Mērījumi manekena krūškurvī.
Rezultējošo paātrinājumu smaguma centrā mēra ar 180. CFC.
 - 2.2.3. Mērījumi manekena augšstilbā
Aksiālo kompresijas spēku mēra ar 600. CFC.

(¹) Izteikts g ($= 9,81 \text{ m/s}^2$); skalāro vērtību aprēķina pēc šādas formulas:

$$\gamma_r^2 = \gamma_i^2 + \gamma_v^2 + \gamma_t^2,$$

kur γ_i = momentānā gareniskā paātrinājuma vērtība,

γ_v = momentānā vertikālā paātrinājuma vērtība,

γ_t = momentānā šķērspaātrinājuma vērtība.

4. papildinājums

Pieņemamības kritēriju noteikšana1. **Galvas pieņemamības kritērijs (HAC).**

- 1.1. Šo pieņemamības kritēriju (HAC) pēc rezultējošā triaksiālā paātrinājuma, ko mēra saskaņā ar 3. papildinājuma 2.2.1. punktu, aprēķina, izmantojot šo vienādojumu:

$$HAC = (t_2 - t_1) \left[\frac{1}{t_2 - t_1} \int_{t_2}^{t_1} \gamma_r dt \right]^{2.5},$$

kur t_1 un t_2 ir jebkuras testa laika vērtības; HAC ir t_1 un t_2 intervāla maksimālā vērtība. t_1 un t_2 vērtību izsaka sekundēs.

2. **Krūškurvja pieņemamības kritērijs (ThAC).**

- 2.1. Šo kritēriju noteic pēc rezultējošā paātrinājuma absolūtās vērtības, ko izsaka g un mēra saskaņā ar 3. papildinājuma 2.2.2. punktu, un pēc paātrinājuma perioda, kuru izsaka ms.

3. **Augšstilba pieņemamības kritērijs (FAC).**

Šo kritēriju noteic pēc kompresijas slodzes, ko izsaka kN un ko aksiāli pārvada uz abiem manekena augšstilbiem, un ko mēra saskaņā ar 3. papildinājuma 2.2.3. punktu, un pēc kompresijas slodzes ilguma, kuru izsaka ms.

5. papildinājums

Statiska testa prasības un procedūra

1. **Prasības:**
 - 1.1. Piemērojot prasības, kas attiecas uz sēdekļiem, kurus testē saskaņā ar šo papildinājumu, jānoteic:
 - 1.1.1. Vai sēdekļu pasažierus pareizi aiztur sēdekļi, kas ir viņiem priekšā;
 - 1.1.2. Vai sēdekļa pasažieriem nerodas smags miesas bojājums; un
 - 1.1.3. Vai sēdekļi un sēdekļa stiprinājumi ir pietiekami stipri.
 - 1.2. Uzskata, ka 1.1.1. punkta prasības ir izpildītas, ja katra 2.2.1. punktā noteiktā spēka pielikšanas centrālā punkta maksimālais pārvietojums, ko mēra horizontālajā plaknē un attiecīgās sēdvietas gareniskajā vidusplaknē, nepārsniedz 400 mm.
 - 1.3. Prasības, kas noteiktas 1.1.2. punktā, uzskata par izpildītām, ja ir nodrošināti šādi raksturlielumi:
 - 1.3.1. Katra 2.2.1. punktā noteiktā spēka pielikšanas centrālā punkta maksimālais pārvietojums, ko mēra, kā aprakstīts 1.2. punktā, nav mazāks par 100 mm.
 - 1.3.2. Katra 2.2.2. punktā noteiktā spēka pielikšanas centrālā punkta maksimālais pārvietojums, ko mēra, kā aprakstīts 1.2. punktā, nav mazāks par 50 mm.
 - 1.3.3. Visi savienotājelementi, kas ir atzveltnes daļa, vai atzveltnes palīgierīces ir tādas, ka triecienā nevar radīt pasažierim nekādu miesas bojājumu. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja visām daļām, kas var saskarties ar 165 mm diametra sfēru, izliekuma rādiuss ir vismaz 5 mm.
 - 1.3.4. Ja kāds no iepriekšminētajiem savienotājelementiem un palīgierīcēm uz stingras pamatnes ir no tāda materiāla, kura cietība ir mazāka par Šora 50 A, tad prasības, kas noteiktas 1.3.3. punktā, attiecas tikai uz stingro pamatni.
 - 1.3.5. Uz tādām atzveltnes daļām kā sēdekļa un palīgierīču regulēšanas ierīcēm neattiecas neviena no 1.3.3. punkta prasībām, ja miera stāvoklī tās atrodas zem horizontālas plaknes 400 mm virs atskaites plaknes, pat tad, ja pasažieris ar tām varētu saskarties.
 - 1.4. Uzskata, ka 1.1.3. punkta prasības ir izpildītas, ja:
 - 1.4.1. testā neviena sēdekļa daļa, sēdekļa stiprinājumi vai palīgierīces pilnīgi neatdalās;
 - 1.4.2. sēdekļi stingri paliek vietā pat tad, ja atdalās viens stiprinājums vai vairāki stiprinājumi, un visas bloķēšanas sistēmas paliek nobloķētas visā testa laikā;
 - 1.4.3. pēc testa nevienai sēdekļa konstrukcijas daļai vai palīgierīcēm nav neviena lūzuma vai asu vai smailu malu vai stūru, kas var radīt miesas bojājumu.
2. **Statiski testi.**
 - 2.1. *Testa iekārta.*
 - 2.1.1. To veido cilindriskas virsmas, kuru izliekuma rādiuss ir vienāds ar 82 (\pm 3 mm) un platums ir:
 - 2.1.1.1. vismaz vienāds ar tā pārbaudāmā sēdekļa katras sēdvietas atzveltnes platumu, ko pārbauda atbilstīgi augšējai formai;

- 2.1.1.2. vienāds ar 320 (- 0 + 10 mm) apakšējai formai, kas parādīta šā papildinājuma 1. attēlā.
- 2.1.2. Virsmi, kas balstās pret sēdekļa daļām, jābūt izgatavotām no tāda materiāla, kura cietība nav mazāka par Šora 80 A.
- 2.1.3. Katru cilindrisko virsmu aprīko vismaz ar vienu spēka devēju, ar ko var izmērīt spēkus, kurus pieliek 2.2.1.1. punktā noteiktajā virzienā.
- 2.2. *Testa procedūra:*
- 2.2.1. Testa spēku, kas vienāds ar

$$\frac{1\,000}{H_1} \pm 50\text{ N}$$

ar ierīci, kura atbilst 2.1. punkta prasībām, pieliek sēdekļa aizmugurējai daļai atbilstīgi katrai sēdekļa sēdvietai.

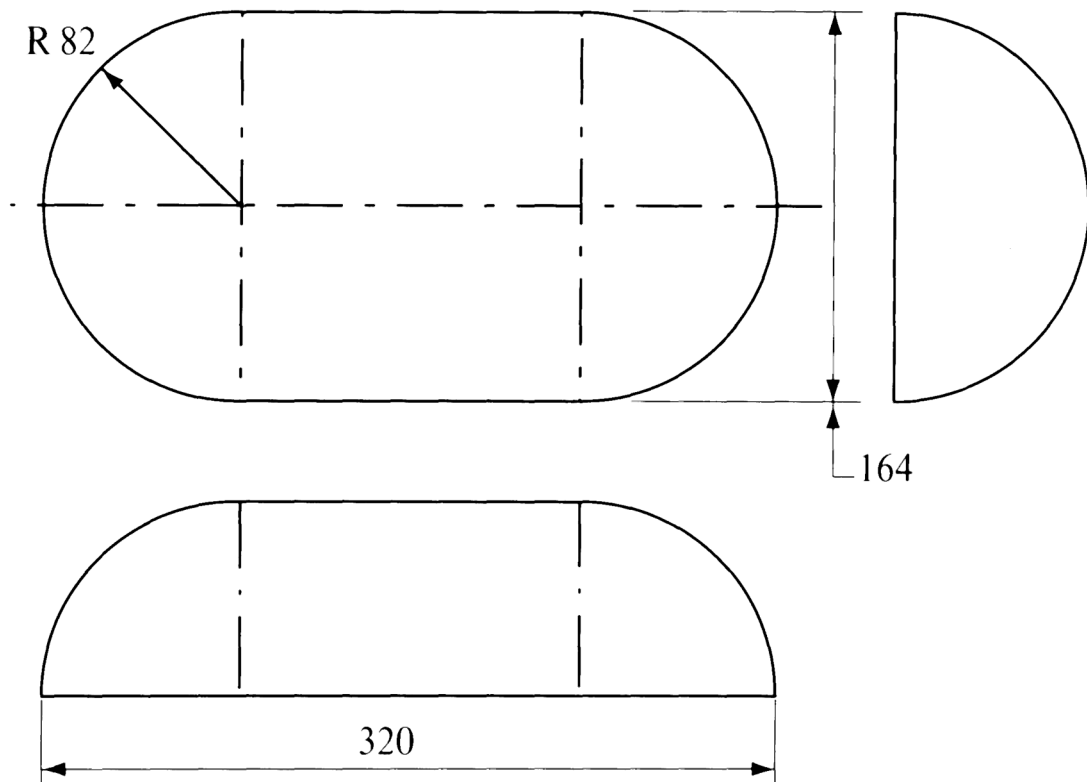
- 2.2.1.1. Spēku pieliek pa attiecīgās sēdvietas vertikālo vidusplakni; to vērs horizontāli no aizmugures virzienā uz sēdekļa priekšu.
- 2.2.1.2. Spēku pieliek augstumā H_1 , kas ir no 0,70 m līdz 0,80 m virs atskaites plaknes. Augstumu precīzi nosaka ražotājs.
- 2.2.2. Testa spēku, kas vienāds ar

$$\frac{2\,000}{H_2} \pm 100\text{ N}$$

ar ierīci, kas atbilst 2.1. punkta prasībām, vienlaicīgi pieliek sēdekļa aizmugurējai daļai atbilstīgi katrai sēdekļa sēdvietai vienā vertikālajā plaknē un vienā virzienā augstumā H_2 , kas ir no 0,45 līdz 0,55 m virs atskaites plaknes. Augstumu precīzi nosaka ražotājs.

- 2.2.3. Testa iekārtas formas, pieliekot 2.2.1. un 2.2.2. punktā norādītos spēkus, cik iespējams, tur saskarē ar sēdekļa aizmuguri. Tām jābūt iespējai griezties ap asi horizontālā plaknē.
- 2.2.4. Ja sēdekļi sastāv vairāk nekā no vienas sēdvietas, tad spēkus, kas atbilst katrai sēdvietai, pieliek vienlaicīgi, un jābūt tik augšējām un apakšējām formām, cik ir sēdvietu.
- 2.2.5. Katras formas katrai sēdvietai sākumstāvokli noteic, testa ierīces vismaz ar 20 N spēku liekot saskarē ar sēdekli.
- 2.2.6. Spēkus, kas norādīti 2.2.1. un 2.2.2. punktā, pieliek, cik strauji iespējams, un uztur kopā atbilstīgi norādītajai vērtībai vismaz 0,2 sekundes neatkarīgi no deformācijas.
- 2.2.7. Ja tests ir izdarīts, vienam spēkam vai vairākiem spēkiem, bet ne visiem spēkiem pārsniedzot 2.2.1. un 2.2.2. punktā norādītos, un ja sēdekļi atbilst prasībām, tad testu uzskata par apmierinoši izturētu.

1. attēls

*6. papildinājums***Atzveltņu aizmugurējās daļas enerģijas absorbcijas raksturlielumi M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļiem**

1. Atzveltņu aizmugurējo daļu elementus, kas ir atskaites zonā, kura definēta šā pielikuma 2.21. punktā, pēc ražotāja lūguma pārbauda saskaņā ar enerģijas absorbcijas prasībām, kas noteiktas Direktīvas 74/60/EEK III pielikumā. Šajā nolūkā visas uzstādītās palīgierīces, izņemot galdiņus, kas nostiprināti pārvadāšanas stāvoklī, testē visos lietošanas stāvokļos.
2. Šo testu ieraksta sēdekļa apstiprinājuma sertifikāta papildpielikumā (1. pielikuma 4. papildinājums). Pievieno rasējumu, kurā redzama atzveltnes aizmugurējās daļas zona, kas verificēta attiecībā uz enerģijas izkliedi:
3. Šo testu var attiecināt uz transportlīdzekļa daļām, kas nav sēdekļi (1. papildinājuma 3.5.3. punkts).”

Pievieno šādu jaunu IV pielikumu:

“TV PIELIKUMS

VISPĀRĪGAS SPECIFIKĀCIJAS TRANSPORTLĪDZEKĻIEM, UZ KURIEM NEATTIECAS II UN III PIELIKUMS

1. **Vispārīgi noteikumi:**

- 1.1. Šā pielikuma prasības attiecas uz N_1 , N_2 vai N_3 kategorijas transportlīdzekļiem un tiem M_2 un M_3 kategorijas transportlīdzekļiem, uz kuriem neattiecas III pielikums.

2. **Vispārīgas specifiskācijas:**

- 2.1. Sēdekļiem un soliēm jābūt stingri piestiprinātiem pie transportlīdzekļa.
- 2.2. Sēdekļiem un soliēm ar vadīklu jābūt automātiski bloķējamiem visos iespējamos stāvokļos.
- 2.3. Regulējamām atzveltnēm jābūt bloķējamām visos stāvokļos.
- 2.4. Visiem sēdekļiem, ko var salocīt uz priekšu vai kam ir nolaižamas atzveltnes, automātiski jābloķējas normālā stāvoklī.
- 2.5. Visos M_2 kategorijas transportlīdzekļos, kuru maksimālā masa nepārsniedz 3500 kg, un N_1 kategorijas transportlīdzekļos visiem piekarināmiem priekšējiem sēdekļiem uzstāda pagalvi. Šādos transportlīdzekļos uzstādītajiem pagalviem jāatbilst II pielikuma vai Direktīvas 78/932/EEK prasībām.”
-